

Bazı Alevi yurttaşlar, faşist saldırılar yüzünden şehri terk ediyor

Çorum'dan "göç" başladı!

■ MHP'liler, Kozluca köyünde bir genci daha katlettiler

■ Ecevit: "Çorum ve Merzifon, faşist teröristlerin kurtarılmış bölgesi haline geldi"

ÇORUM (ÖZEL) ÇORUM'da Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine başlayan MHP'li faşistlerin saldırıları, günlerdir süren sokağa çıkma yasağına rağmen devam ediyor. Son olarak Çorum'un Kozluca köyünde Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Selahattin Ardıç MHP'liler tarafından dün öldürüldü. Cinayeti işleyen MHP'lilerin Ovasey köyünden oldukları öğrenildi. Bu arada gündürlü yağın saldırılara hedef olan birçok Alevi yurttaşın Çorum'u terk etmeye başladığı gözleniyor.

600 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI
Öte yandan Çorum'da sokağa çıkma yasağının başlatıldığı günden bu yana 600 kadar kişinin gözaltına alındığı, bunlardan çoğunun yanında kimlik bulundurmayan ve olaylara ilişkin bulunmayan kişiler olduğu öğrenildi. Gözaltına alınanlardan 57'si ilk sorgulamalarından sonra tutuklandılar. Tutuklanılanlar arasında evinde silah bulduran Şoförler Cemiyeti Başkanı da bulunuyor. Bu arada şehirde ilan edilen sokağa çıkma yasağı belli araklarla kaldırılmakta birlikte sürüyor.

Öte yandan Merzifon'da komando saldırılarından sonra ilan edilen sokağa çıkma yasağının da devam ettiği öğrenildi.

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI
CHP Genel Başkanı Bülent E-

Kışlalı, Kültür Bakanlığında Atatürk düşmanı bir anlayışın egemen olduğunu söyledi

ANKARA(AA) CHP İzmir Milletvekili, eski Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı, Kültür Bakanlığında Atatürk'e, Cumhuriyet'e ve Atatürk Devrimlerine karşı bir anlayışın egemen olduğunu söyledi.

Kışlalı, parlamentoda yaptığı basın toplantısında Anayasaya aykırı olarak devleti temsil edenlere ters düşen düşüncelerin Kültür Bakanlığında devleti olanakları kullanarak yayıldığını belirtti.

Kültür Bakanlığı'nun verilmiş usul-lüzümlerle yapıldığını belirten Kışlalı, özelleştirmeyle ilgili olarak şöyle konuştu:

"Bu ödülün 29 Ekim tarihinde verilmesi daha önce belirtilmişti. Ancak bu kayıt kaldırılmış, Bakanın bu ödülü istediği tarihte vermesi kararlaştırılmıştır. Ödül basında gizlenerek ve törensiz olarak bu yıl Necip Fazıl Kısakürek'e verilmiştir. Sayın Kısakürek'in kişiliğiyle ilgili bir değerlendirme yapmak istemiyorum. Kısakürek, değerli bir şairdir. Ancak ödül verilme biçimine gölge düşürülmüştür."

Eski Kültür Bakanı Kışlalı Kültür Bakanlığının resmi desteği ile düzenlenen Sanat Şenliğinde, Atatürk devrimlerinin sapık muasırlaşma anlayışı olarak nitelendiğini, "Atatürk inkılapları, gerçekte kötü bir Batı kopyachıdır" düşüncesinin açıktan savunulduğunu işaret etti.

Kışlalı, CHP hükümeti döneminde satışa durdurulan "Milli Kültür Meşaleleri ve Maarif Davamız" adlı kitabın Bakanlıkça yeniden yayınlandığını, bu kitapta Atatürk, Cumhuriyet ve devrimlere karşı yazılan bulduğunu söyledi.

INTERNATIONAL
Herald Tribune

"Herald Tribune"

Türkiye'de askeri müdahale ihtimali olduğunu yazdı

HABER MERKEZİ
HERALD Tribune' gazetesi muhabirlerinden Marvive Howe, gazetenin 2 Haziran tarihli sayısında Ankara'dan bildirildiği haberinde, Türkiye'de ordunun bir müdahale ihtimalinin bulunduğunu ileri sürüyor.

Amerikalı yazar, askeri liderlerin şiddet olaylarından kaygı duyduklarını ve geçtiğimiz hafta siyasi adamlarını meselelerin üstesinden gelmek üzere birleşmeye çağırıldıklarını yazıyor.

Yazar, ordu yetkililerine yakın bir kaynağa dayanarak, ordu kumandanlarının böyle bir adım atmak istemediklerini ancak askeri bir müdahale için bütün şartların var olduğunu aktarıyor.

Howe, ordu kumandanlarının bu yılın başında siyasi partilere bir uyarı mektubu gönderdiğini, Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'in şubat ortasında mektubun sonuçlarını beklediklerini söylediğini hatırlıyor. Ayrıca, Evren'in geçen ay Brüksel dönüşü, Cumhurbaşkanı'nın seçilmesinden duyduğu üzüntüyü dile getiren sözleri de bir uyarı olarak nitelendiriliyor.

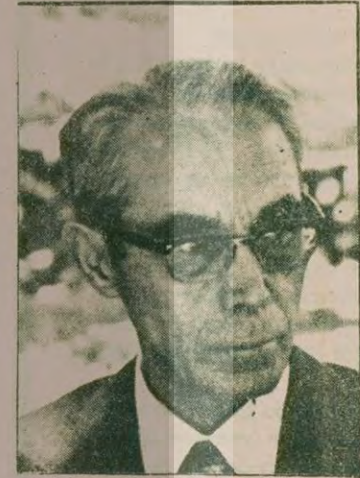
"Herald Tribune'deki yazı şöyle sona eriyor: "Adalet Partisi ve muhalefetteki bazı siyaset adamları, doğrudan bir askeri müdahalenin Parlamentonun General Evren'i seçmesiyle önlenileceğini söylüyor."

"Askeri bir müdahale ihtimalinden bahseden askeri yetkililer, böyle bir girişimin ABD tarafından onaylanması gerektiğini belirtiyor. Çünkü Türkiye silahlı kuvvetleri ciddi bir şekilde Amerika'nın desteğine bağımlıdır. Askeri yetkililer, bu sırada böyle bir onayın verilmesinin kuşku olduğunu ifade ediyor."

"Layık aday çıkmıyor, millete gidelim" derken...

AP "layık adayı" buldu: Türün

● Saadettin Bilgiç'ten sonra, bu kez de 12 Mart'ın bir işkencecisinin aday olarak gösterilmesi tepkiyle karşılandı.

AP'nin Cumhurbaşkanı adayı, Faik Türün

ANKARA (ÖZEL) CUMHURBAŞKANLIĞI seçiminin bugünkü sistemle "Yeterince demokratik olmaya-çağı" gerekçesiyle ve "Bu görev layık bir seçimin yapılabilmesi için" Cumhurbaşkanı'nın doğrudan seçilmesini öngören bir Anayasa değişikliği önerisini Millet Meclisi Başkanlığı veren AP, Cumhurbaşkanı'nın seçiminin 87. turunda Manisa Milletvekili ve eski 12 Mart generallerinden Faik Türün'ü aday olarak gösterdi.

Daha önceki aday, AP İstanbul Milletvekili Saadettin Bilgiç'in 60 tur oylamadan ardından, "Anayasa değişikliği önerisi uyarınca" adaylıktan çekilmesinden sonra, Faik Türün, AP Senato ve Millet Meclisi Grup Başkanvekillerince Cumhurbaşkanı seçimi için yeni aday olarak gösterildi.

Daha önce Saadettin Bilgiç'in Cumhurbaşkanı'na aday olarak gösterilmesine de karşı olan ve bu nedenle kendisine oy vermeyen bazı AP milletvekillerinin bu kez, daha da "antipatik" bir isim olan Faik Türün'ü aday olarak gösterilmesine büyük tepki duydukları öğrenildi. Nitekim, AP'li milletveillerinden bazıları, bu sırada İstanbul Milletvekili İsmail Hakkı Yıldırım'ın Faik Türün'ün aday olarak gösterildiği 87. tur oylamaya katılmadığı gözlemlendi. Bu turda Batır 293, Türün 211 oy aldı.

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

TİKP Pazarcık yöneticisini öldüren Apocu, cinayet silahını teslim etti

● Mehmet Ongan'ı, Apocu şef Hüseyin Acar öldürttü.

● TİKP Tunceli İl Yöneticisi Adil Turan'ı öldüren Apocu'nun yargılanmasına başlandı.

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL) TİKP Pazarcık İlçe yöneticisi Mehmet Ongan'ın öldürülmesinde kullanılan ikinci silah da ele geçti. Cinayeti işledikten sonra, Almanya'ya kaçarken, Yesilköy havaalanında yakalanan Aziz Ongan, olayda kullanılan Beretta marka silahı, jandarma birliğiyle birlikte, Pulyan köyüne gelecek anne ve babasından aldı ve teslim etti. Aziz Ongan, Mehmet Ongan'ın ağabeyi İbrahim Ongan'a cinayeti nasıl işlediklerini şöyle anlattı:

"Sevit Onoğlu ve Mehmet Kalan, Hüseyin Acar'la buluşup konuşmuşlar. Mehmet Ongan'ı öldürmeye karar verip, eylemi planladılar. Bu plana göre, cinayeti işleyecek olan timde ben de görevlendirilmişim. Sevit Onoğlu, bu durumu gelecek bana bildirdi. Ben de Hüseyin Acar'la görüşmeden kabul edemedim. Hüseyin Acar'la görüştim."

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Hakkında Sıkıyönetim Komutanlığınca soruşturma açılmasına rağmen

Kadirli Emniyet Amirî kanunsuzluk yapmayı sürdürüyor

ADANA (ÖZEL) KADIRLI Emniyet Amirî Mustafa Kemal Ceza, hakkında işkence yapılmaktan dolayı soruşturma açılması olmasına rağmen, kanunsuz tutumunu sürdürüyor.

Kadirli'de gözaltına alınan Türkiye İşçi Köylü Partisi yöneticilerine ormana gönderilmek istendiği, yaptıkları yayımları ilgili olarak hakkında Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'nın (Devamı Sa. 6 Sü.1)

Direnişteki İslahiye Belediyesi işçilerine ne sendika yardım yapıyor ne de hükümet belediye mali yardımında bulunuyor. Üç aydır devam eden direnişten sonra İslahiye çöplük haline geldi.

Hükümet İslahiye Belediye işçilerini açlığa terketti

İSLAHİYE (ÖZEL) İSLAHİYE Belediyesi çalışan 200 işçi 3 ay kadar önce ücretlerinin ödenmesi isteğiyle başlattıkları direniş sürdürüyorlar. 3 aylık birikmiş ücretlerinin ödenmesi üzerine direniş geçmişlerdi.

Gazetemize bir açıklamada bulunan İslahiye Belediyesi işçileri 6 aydır ücret alamamaları büyük zorluklarını yaşadıklarını belirterek şunları anlattılar:

"Bakkal ekmeğe vermiyor, çocuklar aç-berişan. Hükümetin umurunda mı, işverenin umurunda mı durumumuz? Ayrıca bugüne kadar bizden kesilen aidatlar nerede? Sendikadan bugüne kadar beş para yardım görmedik. Hani bizi zor durumda destekleyeceklerdi, nerede kaldı o boş vaatler? 6 aydır çekmediğimiz dert, başımsızlığımız kapı kalmadı. Hatta bazı sendika temsilcilerinin bir tek maaşı içeride yok, hepsi de işverenle anlaşılıyorlar, bize Allah kerim demek diyorlar."

Direnisten bu yana şimdiye kadar neden bir uzlaşma sağlanmadığını sordüğümüz İslahiye Belediye Başkanı Sabahattin Demirel ise Belediye'ye ait gayri-menkulleri satışa çıkarmak zorunda bırakıldığını, bunun da engellenmek istendiğini açıklarak hükümetin hiç bir desteğe bulunmadığını belirtti. Demirel, "Bugüne kadar bizim gibi küçük belediyelere hükümet tarafından mali destek yapılmadı. Şimdi ise AP iktidarının partizanca davranışı, CHP'li belediyelere bu yolu kapattı" dedi.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı:

«MHP Adana Merkez İlçesi, Sıkıyönetim emriyle arandı»

- Er'in öldürülmesi olayıyla ilgili olarak yakalanan olmadı.
- Diyarbakır'da da bir inzibat eri öldürüldü.

ANADOLU AJANSI Kolordu ve Adana, K. Maraş, Gaziantep, Adıyaman ve Hatay İleri Sıkıyönetim Komutanlığı CHP Merkez İlçe Başkanının muayenehanesi başkanı, bir erin öldürülmesi bir erin yaralanması olayı ile ilgili olarak basına yaptığı açıklamada MHP Merkez İlçe ve Gençlik Kolu binalarında arama yaptığını, olayla ilgili olarak hiç bir parti veya kişinin suçlanmadığını belirtti. Açıklama şöyle:

"30 Mayıs 1980 günü saat 14.30 sıralarında Adana CHP Merkez İlçe Başkanı dış tabii Fevzi Çiriftçi'nin muayenehanesine giren 2 terörist beklemeye salonundaki 3 kişiyi yaralayarak kaçmış, olay yerine yetişen askeri devriyelere ateş açan anar-

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

TV'yi gözlerken

Unuttular mı Unutturmak mı istiyorlar?

Bu hafta merakla bekledik. Hani şu Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Cüneyt Gökçer'in sunduğu program... "Tarihte Bu Hafta" programlarının sunuculuğunu koskoca Devlet Tiyatroları Genel Müdürü yaptığını göre TRT'nin önem verdiği bir program olmalı...

Niçin mi merak ediyorduk? Geçen haftaki programda Gökçer 26 Mayıs'ta kalmıştı. Bu arada Osmanlı İmparatorluğunun kuruluş günlerinden, Abdülhamit'le Ali Suavi çarpışması ve Çırağan Sarayı başkına kadar bir çok olayı dinlemiştik. 26 Mayıs gecesiydi.

Bir hafta geçti. Gökçer yine "Tarihte Bu Hafta" programı ile karşımızdaydı. Ama o ne... Gökçer programa 28 Ma-

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Afgan direniş kuvvetleri Sovyet işgalcilerine karşı askeri eylemlerin yanı sıra, örgütlenme ve siyasi çalışmaları da yürütüyor. Kabul'de gerilla, işgal ve gizlilik şartları altında gazete basmayı başardılar. Fotoğrafta Kunhar'daki bir gerilla üsüsündeki direnişçiler.

Afgan direnişçileri bir bakan yardımcısını öldürdü

DIŞ HABERLER SERVİSİ
PESAVER'de bir açıklama yapan Afgan direniş örgütlerinden "Cemaat-İ İslami"nin bir sözcüsü, direnişçilerin Kabul'de, Moskova yanlı Babrak Karmal yönetiminin Ulaştırma Bakanı Yardımcısını öldürdüğünü bildirdi. Sözcü ayrıca, baskent Kabul'de işgale karşı örgütlenme faaliyetlerinin sürdürüldüğünü hatırlatarak, şimdi artık gizli bir gazete çıkarmaya başladıklarını açıkladı.

Öte yandan Sovyet birlikleri, işgale karşı eylem yapan çok sayıda öğrenciyi katlettiler. İşgal makamları ayrıca, geçtiğimiz nisan ayında bu yana, direniş ve boykot yapan yaklaşık 1900 öğrenciyi de tutukladılar.

Gaziantep'te işkence yayınıımız üzerine

İslahiye muhabirimiz, gözaltına alınarak tehdit edildi

İSLAHİYE (ÖZEL) GAZİANTEP'te Emniyet Müdürlüğü Sorgulama Bürosunda yurttaşlara işkence yapıldığı gazetemizde açıkladık-tan sonra, yayınıımızdan rahatsız olan bazı yetkililer İslahiye muhabirimiz Mehmet Özdemir'i gözaltına alarak "kemikleme kırımları" tehdit ettiler. İslahiye Alay Komutanlığına götürülen muhabirimize işkence yayınıımızın doğru olmadığını söyleyen yetkililer, yayınıımızı durdurmaya hazırladıklarını açıkladılar.

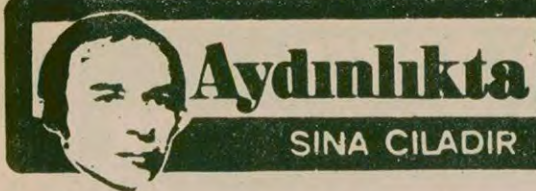
Gaziantep Sıkıyönetim Kurmay Başkanlığına da götürülen muhabirimiz serbest bırakıldıktan sonra olayı şöyle açıkladı: "Beni gözaltına alan yetkililer Alay Komutanlığına getirildiler. Emniyet Müdürü, Emniyet Başkomiseri, Merkez Komutanı Binbaşı ve Alay Komutanının önünde tehdit edildim. Binbaşı ile ilgili verdiğiniz haber yanlış, hakkınızda soruşturma açacağız" Binbaşısı hedef gösteriyorsunuz, zaten Tümgeneral!

Yine partizanlık! Çanakkale'de 300 memur ve işçi AP'nin hişmine uğradı.
BAYRAMIÇ (ÖZEL) AP hükümetinin Çanakkale ve ilçelerinde yaptığı yeni atamalarla birlikte Milli Eğitimden yurdun çeşitli yerlerine sürülen öğretmenlerin sayısı 110'u buldu. Çanakkale, Biga, Ayvacık ve Bayramiç'te sürgün edilen doktor, sağlık memuru, ebe ve hemşire sayısı da 21'e ulaştı.

Çanakkale Yol Su Elektrik'te 31 kişinin iş aktileri feshedildi. İki işçi ise istifaya zorlandı. YSE işçilerinin 12'si yurdun çeşitli yerlerine sürgün edildi. İYSE Müdürü Suat Seyit ve iki memur da hükümetin partizanlığına uğrayarak sürüldüler. Kepek Konserve Fabrikasında çalışan 5 memur ise Ankara'da görevlendirildi. Fabrikanın 13 işçisi de işten çıkarıldı.

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Aydınlıkta

SINA CILADUR

Hangi formül

SİYASİ çevrelerde antenler gerilmiş durumda. Değişik sosyal sınıf ve kesimlerden değişik siyasetçiler ya da "siyasetçi" olduğunu sanan bir takım gruplar, durmaksızın durum değerlendirmesi yapıyorlar:

- Bu hükümet 1981'e kadar zar zor da olsa sürüklenir...
- Sanmam. Hükümetin devrilmesinin eli kulağında
- Doğru. Ufukta bir CHP-MSP koalisyonu görülüyor...
- Hayır. Erken seçim...
- Berideki omuzları kalabalık kişileri ne yapalım? Onların bir kısmı da fırsat kolluyor...
- Ecevit, MHP'yi dışarda bırakacak bir koalisyon öneriyor. Geç ama oldukça akıllı bir girişim...
- Türkiye, ya devlet başa, ya kuşun leşe mantığı içinde... Vesaire.

Bir kısım "sol" gruba gelince, onlar böyle ince işlerle vakit öldürmeye kalkışıyorlar. "Hükümeti şu ya da beriki partiler kurmuş farkmez" diyorlar. "Ne de olsa hepsi, oligarşinin has partiidir. Tek yol devrim!"

Siyasi durumu böyle kestirmeden "değerlendirince", kuşkusuz, kafayı çalıştırma kiltinden kurtuluyor insan, rahatlıyor. Seçim erken olmuş ya da zamana olmuş, hükümet şu ya da beriki partiler tarafından kurulmuş, bir şey farkettiyolar...

Oysa gerçek bu değil elbette. Devrimci'nin kitabında bu tür akhevelliğin yadsınması bir yana, tarihi olgular da bir yana, hayatın içinde yaşadığımız gerçekleri, maceracı kalıpları parampaç ediyor.

Bugün ülkemizde kabaca şöyle bir safaşa var: Bir yanda Anayasaya ve parlamentoculuğa karşı güçler, öte yanda Anayasayı ve parlamentoculuğu savunan güçler.

AP ve MHP Anayasanın karşısındadır ve dolayısıyla parlamentoculuğu aşındırma uğraşı içindedirler. "TKP'nin başını çektiği sahte sol da, bunların değerlerine su taşıyor.

MHP'yi ve sahte solu anlayoz ama, bir seçim partisi olan AP'nin, Türkiye'le el ele vererek kendi bindiği dalı kesmeye çabalaması, pek anlaşılır bir gelişme değildir. Anayasayı değiştirip, parlamentoculuğu zaafa uğratabilir bir gelişmenin, giderek AP'nin altındaki zemini de kaydırması, güçlü bir olasılıktır. Aynı olasılığın kapsama diğer seçim partileri de giriyor.

Bu gerçeği nihayet CHP Genel Başkanı da gördü. Ecevit'in MHP'yi dışarda bırakacak üçlü bir koalisyon önermesi oldukça dikkat çekicidir. CHP Genel Başkanı, bu önerisi ile, Parlamentoyu savunmaktadır ve Türkiye'nin cinayet şebekesini tecrit etmeyi amaçlamaktadır.

Bilmiyoruz, Ecevit'in bu önerisi, sahte TKP başta olmak üzere maceracı grupların provokatif girişimlerine de bir tavır anlamı taşıyor mu? Eğer öyle ise, Ecevit'in attığı adımı o lumlulu bir adım olduğunu söyleyebiliriz.

Galiba bu aşamada, AP hükümetinin 1981'e kadar sürüklenmesinden, CHP-MSP koalisyonuna ve hatta erken seçime kadar uzanan bir yığın hükümet formülü ile hükümeti seçime yenileme formülü, pek geçerli değildir ya da geçerli olmaması gerekir. Formül ittifaklarla gidilecek bir erken seçim, hükümet formülünü olumlu bir şekilde çözmesi çok zordur.

Geriyşe şu formül kalıyor: Parlamentoda temsil edilen üç büyük partinin bir araya gelmesi ve şu veya bu biçimde bir hükümet oluşturarak normal süre içinde seçimlerin yapılmasını sağlaması...

Bunun gerçekleştirilmesi için, AP'nin MHP'den elini kurtarması ve CHP'nin de başta "TKP" ve efendisi olmak üzere sahte solla arasına kalın bir çizgi çekmesi gerekiyor.

Belki yersiz bulunacaktır ama, hatırlatmakta yarar var: Biz, bastığı zemin çok daha geniş olmak üzere bu tür bir hükümet formülünü ve bu tür bir hükümetin ittifak ve hedeflerini ortaya koyalı ne kadar zaman olmuştu? Yedi ay, sekiz ay?...

Ecevit, üeriye olmasa bile yaşanan gerçeği nihayet az-bucuk görmüştür ama, bakalım AP aynı uyanıklığı gösterebilecek midir?.

HALK SAĞLIĞI

Dr. Nadir Paksoy

Su
İlkçağ düşünürleri tabiatı en önemli 3 unsurun su, hava ve ateş olduğunu söylerlermiş. Çağımızda da bu unsurlar hâlâ eski önemini koruyor. Biz bugün çevre sağlığı yönünden insan yaşamı ile su arasındaki ilişkilere değinmek istiyoruz.

1973 yılı idi. Afganistan'da Zahir Şah rejimi henüz devrilmemiş, Muhammed Davut yönetimindeki Cumhuriyet i dairesinin ilk günleri yaşanmaktaydı. Rengarenk bir otobüs ile Kabul'den bugün yoğun çalışmaları olan Kunduz kenatine doğru gidiyorduk. Hindikuk dağımları aşktan sonra söfürümü nehir kıyısında mola verdi. Hepimiz suyun kenarına koştuk. Nehrin üst tarafında, bazı yollar tabii itibarıyla ya da susuzluklarını gideriyorlardı. "Akarsu pislik tutmaz" inancı içindeler herhalde.

17 Mayıs 1980 tarihli Aydınlık gazetesinde 20. yüzyılda İstanbul'un bir mahallesinde (Yakacık-Kurflak) halkın lağım sularıyla tanışması çesme ve kuyuların kullanılmadığı zaman ol-duklarını yazıyordu.

Size iki üçüncü Dünya ülkesinden örnekler sundum. İlkçağ düşünürleri haklı. Su Yakınçağ'da da tabiiattaki önemli koruyucu.

Çeşitli mikropların buluşması sularla içmek, kullanmak buluşması hastalıkların yayılması yönünden gelenekten insan sağlığını tehdit edici boyuttadır. Su-sağlık ilişkisi ana çizgileriyle iki ana bölüme incelenir. genelleştir.

Birinci bölüm: Sudan kaynaklanan hastalıklar.
Çevre sağlığı bozuk olan yerlerde, kırsal kesimlerde, içme sularına lağım sularının karışması, lağım suları ve diğer pis sularla sulanan bahçelerdeki sebze ve meyveleri yıkamadan yemek, bu sularla buluşmak suretiyle insanda hastalık yapar.

Hastalıklar:
Kolera, tifo, dizanteri. Buluşma sarılık, barsak kurtları, yaz ishalidir.

İkinci bölüm: Su ile temizliğine dikkat etmemek veya pis suları kullanmak suretiyle buluşur.

Hastalıklar: Uyuş, mikrobik deri hastalıkları, cüzam, bi-üleme, trahom denilen göz hastalığı, yaz ishalidir, barsak kurtları.

Ana örnekler: Vücut ve elbise temizliği, eli tuvaletten sonra sabunla yıkama.

Biz burada kişinin kendisinin alabileceği önlemlerden söz ettik. Gayemiz bir gazete keşesi olarak halkın sorunlarına değinmek okuyucuyu bir nöbet de olsa aydınlatılabilecek, yoksa oturduğumuz yerden halkın sağlık sorunlarını çözmek değil.

düşünce dünyası

Paris Komünü ve yurt savunması

Abdullah Ergün

PARİS Komünü işçi sınıfının siyasi iktidarı nasıl ele geçireceğini ortaya koymuştur. Komünün bu yönüyle kendisinin sonra gelen büyük sosyal devrimlere yol göstermiştir. Ancak Komünün önemi bununla sınırlı değildir. Komün aynı zamanda anavatanın savunulmasında emekçilerin ve işçi sınıfının izleyeceği yolu ortaya koyması bakımından da öğreticidir. Paris Komününün 109. yılında Türkiye'de üzerinde yeteri kadar durulmuş bu yanı üzerinde durmak istiyoruz.

Paris 1870 yılında Prusya orduları tarafından kuşatıldığında, Fransız burjuvazisi vatani savunmaktan vazgeçip Paris'i düşmana teslim etti. Bunun üzerine Parisli işçiler Milli Muhafız Birliğini kurarak vatandaşları savunular. Fransız burjuvazisi işçileri silahsızlandırmak için Paris'in üzerine yürüttüğünde, Parisli işçiler ayaklanarak 18 Mart 1871'de tarihte ilk kez iktidarı ele geçirdiler.

Parisli işçiler Milli Muhafız Gücünde örgütlendiler. Paris'in savunulması komünarların topyekün silahlanması dayandıyordu. Prusya proletaryası kendisinden kat kat üstün olan Prusya ordularının karşısında ayaklarca Paris'i savundu. Paris proletaryası vatani savunmada inanılmaz fedakarlıklar ve yiğitlikler gösterdi. Parisliler aç bırakıldığında bile coşkularını ve umutlarını yitirmediler.

Yurt savunması en başta emekçilerin sorunudur.

Ülkemizde revizyonist ve macera-

ci gruplar yurt savunmasının "burjuvazinin işi" olduğu şeklinde yoğun bir propaganda yürüttüler. Bunlara göre vatani savunmak milliyetçilik, İstiklal Marşı mı? Burjuvazinin marşidir, emekçilerle bir ilgisi yoktur. Milli bayrak mı bu da burjuvazindir. Anayurdunu savunmaya gelince, bunlara göre böyle bir sorun yoktur. Çünkü proletarya "enternasyonalisttir."

Ama hak ve özgürlüklerini ve yurdunun bağımsızlığını kanı pahasına kazanan işçi sınıfının bu saçmalıklara tahammülü yoktur. Paris Komünü bunu açıkça ortaya koymuştur. Komün yurt savunmasının ve işçi sınıfının kazandığı mevzileri savunmanın her şeyden önce emekçilerin bir meselesi olduğunu ortaya koymuştur. Komünarlar "Paris'in savunulması bir bağımsızlık" anlayışıyla hareket etmediler. Tam tersine Paris'i savunmak için bütün güç ve enerjilerini ortaya koyup, 50 bin şehit verdiler.

Yurdunun savunması Paris proletaryası milliyetçi değil sapına kadar enternasyonalistti. Parisli komünarlar Prusya ordusundaki emekçi kardeşleriyle sıkı ilişkiler kurdular. Nitekim Komünün yenilgisinden sonra Komünün mücahedesine hayranlık duyan Alman

askerleri komünarları Prusya ordusundan gözleriyle kaçmalarına yardımcı oldular.

Yurtseverlik ile enternasyonalizmin ele olduğunu Parisli komünarlar mücahedeleriyle ortaya koydular.

Uluslararası proletaryanın öğretmenleri Komünün bu deneyinden sonuna kadar yararlandılar. Anayurt savunmasının ve bağımsızlığı korumanın en başta proletaryanın görevi olduğunu gösterdiler.

Komün, yurt savunması ve halkın silahlanması:

Komün yurt savunmasının halkın silahıyla başarıya ulaşacağını ortaya koydu. Tarihte bütün büyük savunma savaşları ancak halkın silahlanmasıyla zafere ulaşmıştır. Ulusal Kurtuluş Savaşımız bunun bir örneğidir. Kuveyt Milliyetçileri yurdunun halkımızın silahıyla gücüydü. Saldırıya teslimiyeti savunanlar ve uşaklı edimler daima halkın silahsızlandırılmasını savunmuşlardır. Parisli işçiler silahlandırdıkları Fransız burjuvazisinin ilk işi onları silahsızlandırmaya çalışmış olmuştur. İngiliz işgalcileri teslim olan İstanbul hükümetinin

ilk işi de Kuveyt İnzibatiye'yi kurup, savaşan Kuveyt Milliyetçileri saf dışı etmeye çalışmış olmuştur. Saldırına hizmet edip kendi halkına saldırmak daima bütün teslimiyetçilerin ortak özelliği olmuştur.

Bugün de Rus Yeni Çarları halkımızı hazırlıksız yakalamak için 'silahsızlanma' yaygarası koymaktadır. Rusya'nın kaleşörleri çeşitli kılıklara girerek, halkın milli duygularını köreltmeye çalışıyorlar. Böyle bir dönemde halkı yurt savunmasında hazırlamak daha da büyük bir önem taşımaktadır. Örgütülük ve yurdunun savunulmasının bilincinde olan kitleler, en güçlü saldırılarına diretecek güçtedir. Yeter ki kitlelerin inisiyatif ve enerjisinden korkulmasın, onların eli kolu bağlanmasın.

Özgürlüğe saldırılar, yurtlarını savunamazlar

Prusyalı saldırıların Paris'i kuşatıldığı Parisli'ler için iki yol vardı: Birinci yol, Fransa'nın 1789 devriminden beri kazandığı özgürlükleri korumak yoluydu. Demokratik hak ve özgürlükleri korumak o gün Prusyalı saldırılara karşı direnmekten geçiyordu. Devrimin kazanımlarını sonuna kadar savunmada kararlı olan işçi sınıfı bu yolu seçti.

İkinci yol saldırıya teslim olma ve özgürlükleri çöğneme yoluydu. Kitlelerin harekete geçmesinden ve devrimden korkan Fransız burjuvazisi ikinci yolu seçti. 80 yıl önce "özgürlük, kardeşlik, eşitlik" adına feodal krallığı devrimmiş olan burjuvazi, öz-

gürlükleri savunmaktan vazgeçiyor, bunun doğal sonucu olarak da komünarları katliediyordu.

Komünarlar özgürlükleri savunuyorlardı. Komünde demokrasi hüküm sürüyordu. Toplantı ve gösteri, fikir özgürlüğü önünde hiçbir engel yoktu. Komünarlar kendilerinin istemedikleri yöneticileri görevden alabiliyorlar, yöneticilerini kendileri seçiyor ve denetleyebiliyorlardı. Kısacası komünarlar özgürdü. Komünarların topyekün direnme yolunu seçmeleri ile özgür olmaları arasında kopmaz bir bağ vardı.

Fransız işçi sınıfı Komüne gelinceye kadar çeşitli özgürlükleri kanı pahasına elde etmişti. Özgürlüklerin bedelinin pahalı olduğunu bilincindedi. Eğer saldırgan gerekence cevabı vermezse bulunduğu mevzilerden sökülüp atılacağı, yıllarca geriye gideceğini biliyordu.

Komün deneyinin de ortaya koyduğu gibi yurtlarını savunmak isteyen özgürlüklerden yana olmak zorundadır. Özgürlüğe saldırıların kazanılması mevzileri ortadan kaldırmaya çalışanlar, yollarında ısıran etkileri srece kaçınılmaz olarak silahlarını yurdunu savunanlara çevireceklerdir. Ve saldırıya teslim olacaklardır.

Bugün Demirel hükümeti ve bazı başka hakim sınıf çevreleri "ya özgürlükler ya Türkiye" diye milletin önüne bir ikilem koyuyorlar. "Türkiye'nin bağımsızlığını korumak mı istiyorsunuz, o halde özgürlüklerden vazgeçiniz" demektedirler.

Bu anlayışla hareket edenler, topyekün direnmenin gündemde olduğu Türkiye'de milleti birleştiremezler. Çünkü milleti birleştirecek ve saldırgan düşmana karşı topyekün direnmeyi sağlayacak harc, özgürlük harcıdır.

ILAN PAŞABAHÇE İSPİRTO VE İÇKI FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Fabrikamız ihtiyacı için 17.000 adet Plastik şişe yıkama kovani ihale sureti ile satılacaktır. Muhammed bedeli 3.655.000,- lira olup geçici güvencesi 274.125,- liradır. İhale 26.6.1980 Perşembe günü saat 14.00'de Fabrikamız Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İştirak edeceklerin ihale günü geçici güvencesi ile birlikte Komisyon- da hazır bulunmaları. Duyurulur. (Basın: 15545-639)

ILAN SUSURLUK ASLİYE HUKUK HAKIMLIĞINDAN Dosya No: 1979/203

Davacı Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından davahall İsmail Hakkı Gül, Hayati Küçükdoğan ve İsmail Hakkı Sudun aleyhine açılan Alacak davasının yapılan mahkemesi sırasında: Davalardan İsmail Hakkı Gül'ün adresi tespit edilemediğinden davalı 8/4/1980 tarihli duruşmaya gelmediklerinden kendisine gıyap kararını ilanen tebliğine, duruşmanın 13/6/1980 günü saat 09.35'e bırakılması karar verilmiştir. Karar gereğince davalı İsmail Hakkı Gül'e gıyap kararı tebliği yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur. 28/5/1980 (Basın 15603-636)

BAKIRKÖY 1 NCI İCRA MEMURLUGUNDA GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI 1975/2170 Es.

Bir borçtan dolayı hacizli bulunan Bakırköy, Kocasinan köyü, Bağlar mevkiinde kain 16 pafta, 3917 parsel sayılı 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 14

7 Afrika ülkesi devlet başkanı, Namibya sorununu görüştü

"G.Afrika'ya karşı yaptırım uygulanmazsa savaş çıkar"

Güney Afrika'da yapılan sabotajları ANC örgütü üstlendi.

JOHANNESBURG/LUSAKA
ATEŞ Hattı Ülkeleri (Mozambik, Angola, Tansa- zanya, Zambiya, Botswana, Zimbabwe ve SWAPO (Güney Batı Afrika Halk Örgütü) temsilcileri Zambiya'nın başkenti Lusaka'da toplanarak Namibya sorununu görüştiler.
Devlet ve hükümet başkanları seviyesinde yapılan toplantıda, BM üyesi ülkelerin Güney Afrika'ya karşı tam bir yaptırım uygulaması gerektiğini, aksi halde, bu durumun bir savaşın açacağı ifade edildi.
Toplantıya katılan devlet başkanları, sorunun çözümünü engelleyen Güney Afrika'ya karşı uluslararası toplumun daha sert davranmasını istediiler.
Zimbabwe Başbakanı Robert Mugabe ise, Namibya sorununun Güney Afrika yetkilileri Namibya'daki SWAPO örgütü arasında çözülmesi gerektiğini söyledi.

Tahran'a giden ABD eski Adalet Bakanı cezalandırılacak

WASHINGTON/TAHRAN
EYAZ Saray sözcüsü Jody Powell, ABD eski Adalet Bakanı Ramsey Clark ve dokuz Amerikalının, yasakları çiğneyerek İran'a gittiklerini ve bu kişilerin cezalandırılması için harekete geçileceğini duyurdu.

Clark ve arkadaşları, ABD ve devrik Şahın İran'da işlediği suçları inceleyen uluslararası konferans çalışmalarına katılmak için Tahran'a gitmişlerdi.
Jowell, Clark'ın, medeni ve ceza hukukunu çiğnediğini ileri sürdü. Clark ve arkadaşlarına 10 yıla kadar hapis ve 50 bin dolar da para cezası verilmesi düşünüldü.

Bilecik Gima Mağazası kapatıldı

BİLECİK (ÖZEL)
BİLECİK Gima mağazası kapatıldı. İki yıldır faaliyet yürüten Gima'nın kapatılma kararı Yönetim Kurulunca alındı. Bilecik Satış Mağazasına iki aydır hiç mal gönderilmediği ve çeşitli yerlerden aktarılan memur kadrosunda işçilik bulunduğu öğrenildi.

Kapatma kararıyla birlikte Gima'da çalışan 15 işçi atılarak açığı mahkum edildi. Gima'nın kapatılmasını için Bilecik'de imza kampanyası açıldığı, bir günde 800'den fazla imza toplandığı bildiriliyor.

Gima mağazasının kapatılması ve işçilerin atılması üzerine basına açıklamada bulunan CHP ve TKP İl Örgütleri uygulamayı kınadılar.

Savunma yapılacağı sırada, soruşturmanın derinleştirilmesi talebinde bulundular

MHP'li avukatlar Maraş davasını uzatmaya çalışıyor

Çetin Alaybeyoğlu Mahkeme Heyetinin davadan çekilmesi istedi.
UGD 2. Başkanı Leblebici duruşmaya ihtarları olarak getirildi.

Yalının ucunu kaçırdılar

MHP, Adana'daki erin öldürülmesi konusunda ne diyeceğini şaşırıldı!

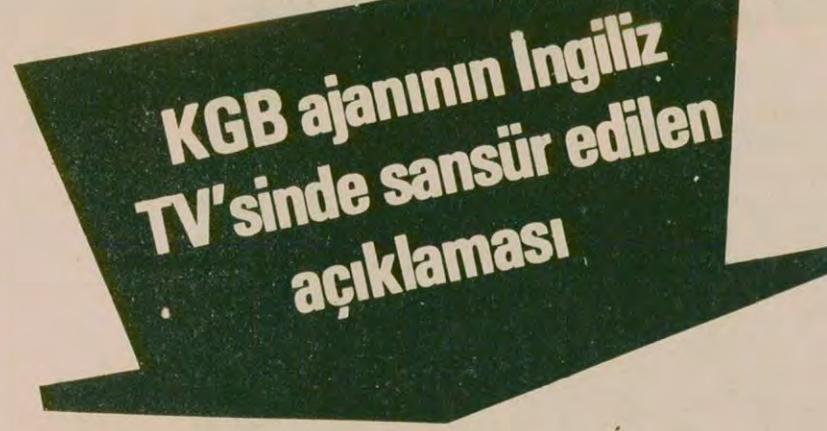
Şimdi de, inzibat erini CHP'ye saldıran CHP içi bir fraksiyonun öldürdüğünü belirlediklerini ortaya attılar

MHP İl Başkanı Faruk önce CHP Adana İlçe Başkanı Fevzi Çiriltçi'nin yazıhanesine yapılan saldırı ve müdahale etmek isteyen bir erin öldürülmesi olayıyla partisinin ve partilerinin hiç bir ilgisi olmadığını, saldıranı CHP içinde bir fraksiyonun gerçekleştirdiğini belirlediklerini ileri sürdü. (Devamı Sa. 6 Sü.4)

Batı Şeria'da işgal altındaki topraklarda İsrail'e karşı genel grev yapılıyor

Kurt Waldheim, suikastleri kınadı.

BEYRUT/NEW YORK
B ATI Şeria'da, işgal altındaki topraklarda Ramallah kentinin Filistinli Belediye Başkanı Kerim Halef ve Nablus Belediye Başkanı Bassam Şakka'ya karşı İsraililer tarafından yapılan başarısız suikastlere karşı genel grev yapılıırken, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Şam'da FKO temsilcisi tarafından, genel grev çağrısında, ayrıca suikastlerden İsrail Başbakanı Menahem Begin sorumlu tutuldu.
FKO, işgal altındaki Arap topraklarında "Her an patlamaya" hazır hale geldiğini hatırlatarak BM Güvenlik Konseyini toplantıya çağırma- yı düşündüğünü bildirdi.
İsrail Başbakanı Begin ise olaydan "üzüntü" duyduğunu iddia ederek, olayı araştırdığını söyledi.

KGB, MIT ajanı yerine başka birini kaçırmış

İngiliz ITV şirketinin yayınında açıklamalar yapan KGB ajanı, KGB'nin bir MIT ajanının öldürülmesini kararlaştırdığını söylemişti

Yayımdan çıkarılan iki cümlede, MIT görevlisinin kaçırılmasının kararlaştırıldığı, ancak hata yapılarak yanlış adamın kaçırıldığı belirtiliyor

LONDRA (ÖZEL)

ON gün kadar önce İngiliz ITV televizyonunda açıklamalarda bulunan Rus Gizli İstihbarat Örgütü (KGB) ajanı İlyaz Dzhirkvelov'un sözlerinin bir kısmının "sakıncalı" görülerek kesildiği öğrenildi.
Dzhirkvelov'un kesilen sözlerinden Türkiye'ye ilişkin kısmında KGB'nin bir MIT ajanını kaçırmaya karar verdiği, ancak kaçırmaması planlanan MIT ajanı yerine yanlışlıkla bir başka kişinin kaçırıldığı anlatılıyor.

ITV (Bağımsız Televizyon) şirketinin 22 Mayıs Perşembe akşamki yayınında konuşan Dzhirkvelov, kendisinin bir KGB ajanı olduğunu, 36 yıl süreyle bu örgütte çalışmış, bu arada Türkiye-İran masasında da görev aldığını anlattıktan sonra 1950'lerin ortalarında Moskova'daki Türkiye Büyükelçiliğine düzenlenen bir başkında görev aldığını söylemişti.

Dzhirkvelov olayla ilgili olarak şöyle konuşmuştu: "Bir dönemler Moskova'daki belgelerin fotoğraflarının çekilmesi emri verildi. Ben de o zaman Türkiye masasında çalışıyordum. Bir gece sabaha karşı KGB ajanları gizlice Türkiye Büyükelçiliğine girdiler. Türk Büyükelçiliğinin heryeri çok iyi bilindiği için gizli belgelerin nerede bulunduğunu öğrenmek güç olmadı. Ve ajanlarımız kasadaki bazı masalardaki bütün gizli evrakların, belgelerin fotoğraflarını çekti. Herşeyi yerinde bırakarak geri döndü. Pek tabii Türklerin bu işten haberi olmadı. İlkdefa ben açıklıyorum."

KAÇIRMA OLAYI
Dzhirkvelov kaçırma olayı konusunda ise yayında şunları anlatıyordu:

"TASS (Rus resmi haber ajansı) muhabiri olarak Ankara'ya gönderildim. Asıl amacım pek tabii Türkiye'de savunma başta olmak üzere her konuda bilgi toplamaktı. Ayrıca Türkiye'deki Moskova yanlısı kişilerle irtibat içinde olarak onların bu tutumlarından istifade etmekte. Bu arada Türk Milli İstihbarat Teşkilatından (MIT) yüksek derecede bir görevlinin fazlasıyla komünizm ve Sovyet aleyhtarı olduğunu öğrendik. Kendisine kaçma takmaya çalıştık. Ancak yaptığımız bütün çabalar rağmen bu Türk ajanı nötrale olmuyordu. Durumu Moskova'ya bildirdik. Moskova da MIT görevlisinin derhal öldürülmesini bizden istedi. Kendisini kollamaya, takip

Diyarbakır Doğumevinde hastalar çift yatıyor

DİYARBAKIR (ÖZEL)
DİYARBAKIR Tıp Fakültesine bağlı olan Doğumevinde yatak azlığı yüzünden hastalar çift yatıyor.
Bölgedeki tam teşekküllü tek hastane olarak faaliyet gösteren Diyarbakır Tıp Fakültesi hastanesine hastaların ihtiyaçlarına yetmiyor. Bu arada hastaneye başvuran acil durumdaki hastaların dışındaki 30-40 gün sonrası için randevu veriliyor.
Doğumevi ve jinekoloji servislerinin tek bir ameliyathanesi olduğundan yatırılan hastalar da ancak 15-20 gün sonra ameliyata alınabiliyor. Tek kişilik yataklı çift yatırılan hastalar bu yüzden tedavi olmayı beklemekten hastaneden ayrılıyorlar. Tedavi görmeden ayrılan hastalar kısa zaman sonra ağırbaşlı olarak tekrar başvuruyorlar.
Görüştüğümüz hasta sahipleri tedavi süresinin uzamasından ve sıra bulamamaktan yakınarak, "Yol parası, otel, ilaç, lokanta, yemek vs. için dünyanın parasını harcıyoruz. Ama ya tedavi yaptırılmıyor ya da tedavi için uzun süre beklemek zorunda kalıyoruz. Burada hastamızı tedavi ettirmek de zenginlerin bir imtiyazı haline geldi" diyorlar.

Yurt dışında çalışmak için İstanbul Erkek Lisesi yemekhanesinde sınava giren öğretmenler. (Fotograf: AYDINLIK)

Yurt dışındaki ilk ve orta dereceli okullarda görev yapacaklar 150 kişilik kontenjan için 11 bin öğretmen sınava girdi

İSTANBUL (ÖZEL)
YURT dışındaki ilkök ve orta dereceli okullarda bazı öğretmenlerin geri alınmasıyla doğan boşlukları doldurmak üzere açılan sınava 11 bin 103 ilk ve orta dereceli okul öğretmeni katıldı. Sınavlar 9 merkezde yapıldı.
Etilen bilgilere göre yurt dışında anokullarında, orta dereceli okullarda Türkçe, matematik, fen ve sosyal dersleri için 150 öğretmen açığı bulunuyor. Yurt dışında görev yapmak isteyen öğretmenler Ankara, Adana, İstanbul, Konya, İzmir, Diyarbakır, Erzurum, Kars ve Samsun illerinde sınava girdiler. İstanbul'da İstanbul Erkek Lisesi ve İstanbul Kız Lisesinde yapılan sınavlara Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, İzmit ve Sakarya'dan 1745 öğretmen katıldı. Bunlardan 1168'i İstanbul, diğerleri ise diğer illerden sınav için başvurular.

Sakin ve Emine adlı yaşlı karı-koca yüreklerine çöken evlat acısı ile, yetkililerin oğullarını kaçırınları yakalamalarını bekliyorlar.

Kaçırılan oğulları 1 yıldır bulunamayan aile perişan oldu

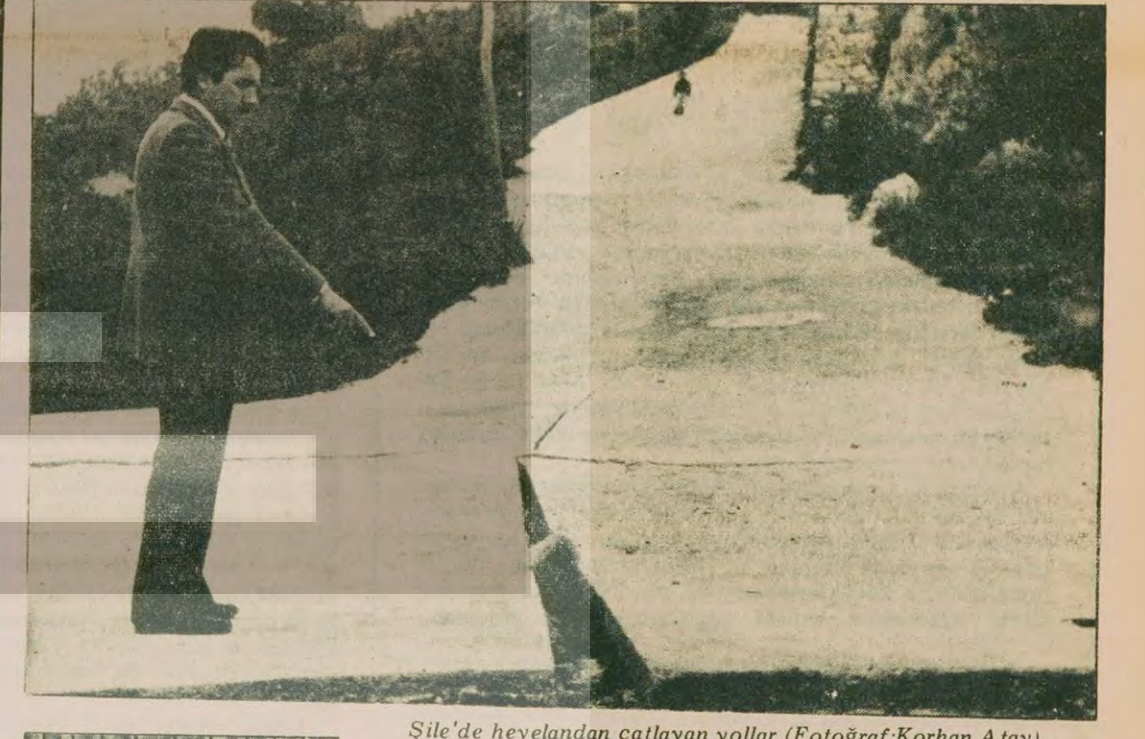
ERKAN İLDİZ
ANA-baba yüreği evlat acısına dayanmaz. Evladın parmağına bir iğne batsa, bin iğne saplanmışçasına sizler ana-baba yüreği.
Evlat ölse bir kör kurşunla ya da demansız bir hastalıktan, o tarifsiz acıyı yüreğe gömüp zamanla küllenmesini, dinmesini beklemek belki mümkündür.
Ya binbir zahmetle, özenle bir fidan gibi büyütülen evlat günün birinde kaçırılırsa, günler aylar geçse bulunamazsa ve sen onun ölmeyip yaşadığını bilersen.. Bu acıya hangi yürek dayanır? (Devamı Sa. 6 Sü.5)

Kaçırılan 19 yaşındaki Kemal Kuru'dan ilkökula bitirdiği sıralarda çekilen tek bir resmi kalmış yaşlı ailenin elinde.

36 yıldır KGB ajanı olan İlyaz Dzhirkvelov, geçtiğimiz nisan ayında ailesiyle birlikte İngiltere'ye sığınmıştı.

Şile'de heyelandan çatlak yollar. (Fotograf: Korhan Atay)

Şile'de evler denize kayıyor

KORHAN ATAY
GEÇTİĞİMİZ kış, Türkiye'nin birçok bölgesinde büyük can ve mal kaybına neden olan heyelandan, Şile de payını aldı.
Heyelan bölgesinde yer alan 30 kadar evden 15 tanesi tehlike altında bir şekilde denize doğru kaymaya başladı.
Şile'de, limanın sol üst tarafında yer alan Hacı Kasım Mahal-

Denize doğru kayma nedeniyle duvarları çatlak olan evlerden biri.

BELEDİYE BAŞKANI NE DİYOR?

Heyelan sorunuyla ilişkin, görüşüğümüz Şile Belediye Başkanı Şecettin Güney şunları söyledi:
"Heyelan sahası için, İmar İskan Bakanlığının yazılı ve sözlü olarak konuyu bizzat aktardım. Sorunun acil olduğunu, ilgililerin gelip yerinde inceleme yapması gerektiğini anlattım. Fakat şu güne kadar bir faaliyette bulunulmadı. Biz de ancak başkanlığın kararına göre herhangi bir girişimde bulunabiliriz. Yazın kayma duracağı için, şu anda tahyise söz konusu değildir. Fakat sonbahar yağmurları ile birlikte kayma devam edecektir. Elimizde Bakanlık jeoloğünün 15 yıl önce verdikleri rapor var. O raporda da bu bölgenin heyelan bölgesi olduğu ve derhal boşaltılması gerektiği belirtiliyordu. Bu konuda devletin yardımı gerekli. Belediye olanakları ile soruna çözüm bulabilmek mümkün değil."

LOKİS TAYLAN ERTEK

Kara servetin başka türü

Kara servet yalnız karborsayla oluşmüyor. Görünüşte 'ak' gerçekte ise spekülasyona dayalı bir servet türü bugün 'bankerlik müessesesi' adı altında ortaya çıkmış bulunuyor. Tahvil ticaretinden gayrimenkul kadar güvenilirliği kuşku ve bir ayağı dışa dayalı altın ve döviz spekülasyonu, -Maliye çevrelerine göre, silah işlerine kadar uzanan bir karmaşık işlemler yumağı- bu tür kara servetin özelliğini belirliyor.

Devlet bu servetten de vergi alamıyor. Çünkü, öylesine dolambaçlı bir işleyiş söz konusu ki, 1 milyar 600 milyon liralık ciro su olan bir banker, 20 milyon lira kurumlar vergisi ödediğini belirtiyor ve ekliyor, "1979'da işler yavaşladı onun için bu kadar ödeyebildik". Oysa aynı banker 1979 yılında bilmem kim paşanın köşkü için 150 milyon peşin vererek satın aldığı da açıklayabiliyor. Banka sisteminin köhne ve tefeci niteliği karşısında, bu kuruluşların ekonomiyi dinamik kazandırması düşünülebilir mi? Şu ana kadar kamuoyuna yansıyan bilgilerin ışığında buna olumsuz cevap vermek gerekir. Bugün, bankerler eliyle oluşturulan büyük çaptaki fonların sınırlı yatırıma yönelmişliğine ilişkin bir belirti yoktur. Çünkü, bugün banker parasının maliyeti, sanayinin kaldıramayacağı kadar yüksek düzeydedir. Bu nedenle, kısa süreli ve kar oranı yüksek spekülasyon alınıyla ticarete kaymaktadır.

Bu gerçeği bizzat bankerler de ifade ediyor. Şu açıklama sermaye piyasasının esas çalışmaları berrak biçimde ortaya koymuyor mu? Gazeteci soruyor, "Sermaye piyasası kuruluşları altın, döviz işlemlerine de karışmakta mıdır? Banker cevap veriyor, "Sermaye piyasası bir bütündür. Gayrimenkul, altın, döviz, hisse senedi alım satımıyla bu bütünlüğü sağlar. Spekülasyon her yerde her devirde olacaktır. Oyun olmadan borsa olmaz".

Peki, bu oyun ne pahasına oynanıyor? Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı, bir bakanın kendisine, "Memurlar Emekli Sandığından borç para alıp bankerlere yatırıyor" dediğini basına açıklıyor. Maliye Bakanlığı uzmanları, işçisi, memuru, emeklisiyle tüm küçük tasarruf sahiplerinin banker vezneleri önünde para yatırmak için kuyruğa girdiklerini söylüyorlar. İş, yurt içinde böyle yürütülüyor. Yurt dışında da bürokrasinin desteğini sağlamış kimi bankerler, işçi döviz topluyor. Gene, resmi belirlenmelere göre, yurt dışında çalışan çok sayıda işçi, tahvil olarak, bankerlere döviz üzerinden borçlanmış durumda.

Bir başka tespit de, banker kuruluşlara tahvil aktaran şirketlerin önemli bir bölümünün paravan nitelikli olması. Yani banker mi olmak istiyorsunuz? Olanaklarımız elverişliyse, böyle bir paravan şirket kurup ona tahvil ihraç ettirirsiniz. Diyelim ki, 10 milyon liralık tahvil çıkardı yanda şirketiniz. Siz bunu şimdiki rayiçe 3-3,5 milyona alırsınız. Ama 10 milyon üzerinden pazarlarsınız. Böylece 6-7 milyon lirayı bir anda servetinize eklersiniz. Küçük tasarruf sahibi bu tahvilleri almca ne mi yapar? Bir kere iki yıl karşılıksız para bağlanmış olur. İkinci de tahvili satın aldığı şirketin 'elde olmayan bir nedenle' piyasadan çekilme ihtimalidir. Bu durumda tahvil sahibi için oturup ağlamaktan başka yapacak pek birşey kalmaz. Ya da, bir fon oluşturup para toplarsınız. Buna resmi faiz oranının üzerinde bir faiz ödersiniz. Tasarruflu isterse bu faizi 'ikinci maas' olarak da alabilir. Ama, ana paranın bir güvencesi yoktur. Bu durumun tehlikesi de bir sabah banker kuruluşun ortada olmadığını görme ihtimalidir.

İşte, oyun böyle oynanıyor. Sorunun kökü, ekonomik düzenin yarı-feodal işleyişindedir. Tefeci bir yapının varlığında. İkinci, bu olguyu banka sisteminden kopuk ele alarak çözüme uğraşmanın, ekonominin hayatı sorunları açısından pek anlamlı olmayacağını görülmüştür. Bankerlik, bugün ortadaki çatışmaya rağmen bir yönüyle banka sisteminin türevidir. Ekonomiyi bir dinamik kazandırmak bir yana, temeli enflasyon olan bir tahvil ortamında onu bir kat daha kemiren nitelikte bir öğüdür. Bu olgu, banka sisteminin vurgun gelenekleriyle birleştirildiğinde, izlenen çatışma bir egemenliğin, sarsılması girişimine karşı duyulan bir kızgınlık ve tedirginliktir.

Çoğunluğu emekçi halkın alimleri parasından oluşan kaynakları bölüşüne sorumsuz ve başıboş talan eden bir müesseselişmeye karşı acil tedbirler alınmalıdır. Ama, banka sisteminin ekonomiyi gerçek bir atılım kazandıracak yeni bir örgütlenmeye koşturulması ve bu doğrultuda denetim altına alınmasıyla birlikte başlanmalıdır bir girişime...

EKONOMİ

OPEC, petrol fiyatlarını yeniden belirleyecek

ANKARA (ÖZEL)

Haziran ayının dokuzunda Cezayir'de yapılacak OPEC (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü) toplantısında dünya petrol fiyatları sorunu yeniden ele alınacak. Toplantı öncesi üretici ülkeler üyelerine zam yapmaya başladılar. Toplantı yaklaşırken, üretici ülkelerin tek fiyat uygulaması yönündeki istemleri ağırlık kazanmaya başladı. Hatırlanacağı gibi, geçtiğimiz yılın aralık ayı ortalarında Venezuela'nın başkanı Caracas'ta yapılan toplantıda, üye ülkeler arasında tek fiyat konusunda görüş birliği sağlanamamıştı. Toplantıdan sonra bir açıklama yapan örgüt Genel Sekreteri Rene Ortiz, üye ülkelerin 26 doları aşmamak üzere yeni fiyat belirlemelerine gideceklerini söylemişti. Mayıs ayı başında 13 üretici ülkenin petrol bakanları Suudi Arabistan'ın Taif kentinde bir araya geldi. 7 Mayıs günü biten toplantının ardından üretici ülkeler petrol fiyatlarını yeniden belirlediler. Henüz tek fiyat ve zam kararı alınmadan yapılan bu yükseltmeler 9 Haziran toplantısının ön hazırlıkları olarak kabul ediliyor.

OPEC ülkelerinde 7 Mayıs'ta sonuçlanan Taif toplantısından sonra petrol fiyatlarındaki gelişim ve OPEC üyesi ülkelerin açıklamaları şöyle:

SARABİSTAN: Taif toplantısında 'baskı yapmak için üretim kısmak' gibi bir düşüncede olmadıklarını söyleyen Petrol Bakanı Zeki Yamani, mayıs ortasında verdiği demeçte, Tek fiyat konusunda olumlu bir adım atılacağına inanıyor, çünkü, örgüt içinde çok ayrı görüşler var' dedi. Günlük üretimi 3,5 milyon varil olan S.Arabistan 1 Nisan'dan geçerli olmak üzere petrol fiyatını 228,34 dolara çıkartacağını açıkladı.

KATAR: 1 Mayıs'tan geçerli olmak üzere 31,42 dolarlık fiyat ilan eden Katar günde 500 bin varil üretim yapıyor. Petrol Bakanı Abdülaziz, 'Petrol fiyatının yavaş ve planlı bir tempoyla arttırılmasında yana olduklarını' ve diğer ülkelerle birlikte zorlanma durumunda petrolü silah olarak kullanmaktan yana olduklarını bildirdi.

CEZAYİR: 16 Mayıs'tan başlayarak 38,21 dolar fiyat uygulanıyor Cezayir'in günlük üretimi 800 bin varil. Petrol Bakanı Bakacem Habi, 'Enerji ile ilgili sorunlara ciddi çözümler getirilmesi' gereğini belirtmekle yetindi.

VENEZUELA: 2 milyon varil günlük üretim yapan Venezuela, 34,25 dolarlık fiyatı 1 Mayıs'tan geçerli olarak uygulamaya başladı. Petrol Bakanı Berté, 'OPEC üyelerinin günde 30-32 milyon varil dolayında döndürülmesi gerektiğini' söyledi.

KUVEYT: 1 Mayıs'tan geçerli olmak üzere 29,50 dolarlık fiyat ilan etti. Yoksul Arap ülkelerine dışık fiyat uygulanmasını öneren Kuveyt'in günlük üretimi 1,7 milyon varil.

İRAN: Kerkük petrolü için 30,18, Basra petrolü için de 29,96 dolar fiyat uygulayan İran'ın günlük üretimi 3,5 milyon varil..

LIBYA: En iyi kalite petrol için 36,72 dolar fiyat uygulamasını 15 Mayıs'ta başlattı. Günlük üretimi 1,75 milyon varil.

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ Petrol Bakanı El-Ötuba 1 Mayıs'tan geçerli fiyatlarını 31,56 dolar olduğunu bildirdi. Bakan, fiyat artırma kararının OPEC üyeleriyle uyum içinde olduğunu söyledi. Birleşik Arap Emirliklerinin günlük üretimi 1,74 milyon varil. Aynı ülke doğal gaz fiyatına da yüzde 6 zam yaptı.

ENDONEZYA: Günlük üretimi 1,56 milyon varil olan Endonezya, yeni petrol fiyatını 31,56 dolar olarak 19 Mayıs'ta uygulamaya koydu.

İRAN: Hafif petrol için 35,37 dolarlık fiyat uyguluyor ve 'yüksek fiyat uygulamasından yana' olduğu biliniyor. Ancak, ABD ile arasındaki gerginlik bu ülke ile Avrupa Ekonomik Topluluğuna yaptığı satışları azalttı.

NIJERYA: Günlük üretimi 2 milyon varil ve halen 34,72 dolar fiyat uyguluyor.

MEKSİKA: 33,50 dolarlık petrol fiyatı uygulamasına başladı.

Bayar-Menderes diktatörlüğü Tahkikat Komisyonları kurarak halkı 'tenkil'e yettendi.

Tahkikat Komisyonu, «tenkil»cilerin demokrasi anlayışını temsil ediyordu

● 1961 Anayasası, toplumu yetkili Tahkikat Komisyonlarının şerrinden koruyabilmek için kuvvetler ayrılığı ilkesini getirdi ve çoğunluğa dayalı seçim sistemini değiştirdi.

● Şimdilerde ortaya yeniden çıkan çoğunluk sistemi, güçlü iktidar, başkanlık sistemi en tipik uygulamasını Tahkikat Komisyonunda bulmuştu.

GÖRÜLDÜĞÜ gibi Tahkikat Komisyonu Meclis'teki çoğunluk diktası sayesinde eline geçirdiği olağanüstü yetkilerle komisyon olmanın ötesinde, her türlü hak, hukuk anlayışının dışında emperyalist işbirlikçilerinin ve toprak ağalarının bütün halk üzerinde uygulamak istediği bir baskı aracı haline dönüşmüştür.

Yaşasın hürriyet! Kahrolsun diktatörler!

Halkın bu açık diktatörlük mekanizmasını kabul etmesine imkan, ihtimal yoktu. İlk önce ülke gençliği ayağa kalktı. Tahkikat Komisyonunun olağanüstü yetkilerle donatılmasının ertesi günü 28 Nisan 1960'da İstanbul Üniversitesi bahçesinde toplanan gençler:

"Yaşasın Hürriyet! Kahrolsun Diktatörler!" diye bağrdılar. Üniversiteli gençlerin üzerine atı polislerle yürüdüler. Birçok genç yaralandı. Bir genç vuruldu.

Bu tarihten sonra da bütün Türkiye bu diktatörlük mekanizmasıyla çalkalandı. Halk Menderes'in yakasına yapıştı. Ve Menderes o tarihten sonra bir daha yakasını halkın elinden kurtaramadı.

Köşeye sıkışan diktatörlük İstanbul Üniversitesi profesörlerinden Ali Fuat Başgil'i Cankaya'ya çağırdı. Bayar, Menderes, Koraltan, Zorlu ve diğer bakanlar Başgil'e konu hakkındaki fikirlerini sorarlar. Başgil hatıralarında bütün bu zevatın yorgunluktan bitip olduklarını anlatır. Başgil fikrini açıklar:

Anayasa akıldında

"Meclis iç tüzüğü 177. maddesine dayanarak bir komisyon kurabilir. Ancak bu komisyonu atfedilen olağanüstü yetkiler maalesef çizmeyi aşmıştır ve bazı noktalarda mutlak surette Anayasaya aykındır. Yarğının bağımsızlığı ilkesini çiğnemek bir yana, Adliyenin vazifesine müdahale etmektedir. Kuvvetler Ayrılığı prensibini ihlal ettiği için kesinlikle Anayasaya aykındır. Anayasa yasamanın, icranın ve yarğının görev ve yetkilerini birbirinden ayırmaktadır. Bütün yetkileri kendisine toplayan bir Tahkikat Komisyonu Anayasa ile bağdaşmaz. Ayrıca gazetelerde neyi konuşulduğuna göre, Meclis müzakerelerinin aleniyeti prensibi de ihlal edilmiştir. Bu yüzden Anayasasının 20. maddesine aykındır."

Şimdi tenkil zamanıdır

Tahkikat Komisyonuna tanınan yetkiler Anayasaya ve halkın taleplerini ayaklar altına almıştır. Diktatörlüğün zaten böyle meselelerle uğraşmaya da niyeti yoktur. Bayar, Başgil'e sadece gelmesini söyler.

"Şimdi biz, fiilen yuku bulmuş bir durum karşındayız. Tahkikat Komisyonu kurulmuş, selahiyet kanunu çıkarılmış ve alınan bu tedbirler ayaklanmaya sebep olmuştur. Bu vaziyet karşısında ne yapmalıyız?"

Üniversite hocası, diktatörlere Anayasaya aykırı olan selahiyet kanununun tatbik edilmesini, derhal Meclise geri gönderilerek yeniden gözden geçirilmesini özellikle gençliğe karşı çok sert tedbirler alınmasını, Menderes kabinesinin çekilmesini, muhalefete de bir kaç bakanlık verilerek mutedil kişilerden oluşan bir koalisyon, milli birlik hükümeti önerir.

Bayar bu öneriler karşısında natkasını kaybeder. Verdigi cevap tarihe malolmuştur:

"Bu hareket zaaf alameti olur. Rakiplerimizi cesaretlendirir. Metanetimizi ispat etmek ve son derece sert tedbirler almak lazımdır."(...)

"Sert davranmak ve tahrikleri, tahrikçileri numune-imsal olmak üzere tenkil etmek lazımdır."

Başgil lafın burasını anlayamaz. Tenkil sözünü tenkil diye değerlendirir. Bayar çok kızar ve güçlü yönetim anlayışını ortaya döker:

"Tenkil zamanı çoktan geçti, şimdi tenkil zamanıdır!"

Tarihten ders

İşte Türkiye toplumunun 20 yıl önce bizzat kendi tecrübesiyle yaşadığı güçlü iktidar, güçlü yönetim budur. Anayasa dışı tasarruflara cevap veren bir güç. Temel hak ve özgürlükleri çiğneme yetkisi. Partizanlığın alıp yürümesi. Her türlü denetimden uzak, halkın üzerine silahla yürüyebilecek için hükümetler her türlü uygulama serbestliği. Muhalefetsiz ve tek yanlı bir siyasi hayat. Çoğunluk sistemi ve başkanlık sistemi bütün yetkileri elinde toplayan Tahkikat Komisyonunun farklı değil.

Türkiye on yıl boyunca çoğunluk partisinin keyfi uygulamaya diktatörlüğünün sancılarını çekti. Daha 1958'lerde bizzat yaşanan edimlen tecrübelerini ortaya koyduğu talepler şunlardır:

"Bütün yurttaşlara eşit muamele edilmesi, İkinci bir Meclis'in kurulması düzeltilmesi, Anayasa Mahkemesinin inşası edilmesi, Nispi temsil usulüne geçilmesi, Yüksek Hakimler Şurasının kurulması, Memurin Kanununun...

Baskından uzak bir basın rejiminin kurulması, Üniversiteye muhtariyet sağlanması, Sosyal güven ve sosyal adalet esaslarının Anayasa temel alınması,

Yüksek İktisat Şurasının kurulması (Plan Dairesi)" Toplumun bizzat içinde yaşadığı acı deneylerden sonra formüle ettiği talepler işte bunlardır. Bu talepler diktatörlüğe karşı halkın özgür yaşama mücadelesinin ürünleriydi. Nitekim 1961 Anayasası da halkın bu özelliklerini teminat altına almakta fazla bir şey yapmadı. Toplum bölünmekten ve halka baskı uygulamaktan başka bir görevi olmayan Tahkikat Komisyonlarının şerrinden Türkiye'yi koruyabilmek için kuvvetler ayrılığı ve icranın denetimi ilkesini getirdi. Toplumdaki bütün güçlerin temsil edilmesine olanak tanıyan, çoğunluğa dayanan seçim kanununu değiştirdi. Toplum hayatında bozulmuş dengeyi ve uzlaşmayı yeniden uygulamaya soktu.

Şimdi yeniden toplumu bölmeyi, uzlaşma yerine hesaplaşmayı gerçekleştirip isteyenler tehlikeli bir oyun oynuyorlar. 27 Mayıs'a, 61 Anayasasına kuvvetler ayrılığı ve icranın denetimi ilkesine saldırıların yakın tarihimizin sayfalarını yeniden gözen geçirmek zorundadırlar. BTTT

Petrol yine dünyanın en önemli tartışma konusu oldu.

Dış ticaret açığı, 1978'e göre 1979'da %21 oranında arttı...

MUHAMMET ÇİL

Türkiye'nin dış ticaret hacmi, son beş yıllık zaman çerçevesi içerisinde, 1975'ten 1977 yılına doğru giderek artmış ve 1975'te 6,1 milyar dolar olan hacim, 1977 yılında 7,5 milyar dolara ulaşmış ve önce yüzde 15 ve daha sonra 1977'de yüzde 6 oranlarında yükselmiştir. Fakat 1978 yılında dış ticaret hacmi 6,62 milyar dolar ve yüzde 9'a yakın oranda gerileyerek 6,9 milyar dolara düşmüş, 1979 yılında ise dış ticaret hacmi yeniden, bir yıl öncesine kıyasla yüzde 6 oranında artmış ve 7,3 milyar dolara ulaşmıştır. Ancak bu değerdeki bir dış ticaret hacmi, 1977 yılı düzeyinde bile değildir.

Dış ticaret dengesi ise, son beş yılda da sürekli açık vermektedir. Ancak, bu dengesizlik 1977 yılından sonra, 1976'ya göre yaklaşık yarı yarıya azalma göstermeye başlamıştır. 1975 ve 1976 yıllarında 3 milyar dolar dolaylarında olan dış ticaret dengesindeki açık, 1977'de 4 milyar dolara artmış ve 1977'de 1976'ya göre yüzde 27 artış göstermiştir. 1978 yılında da dış ticaret açığı 2,3 milyar dolara düşerek yüzde 43 olumlu gelişme göstermiş ve bir yıl öncesine göre 1,7 milyar dolar daha az gerçekleşmiştir. 1979'da fark bir parça yine yükselmeye de, 1977 yılı seviyesinin altında kalmıştır.

İhracat, 1975'ten 1977'ye kadar çeşitli dalgalanmalarla 1,4 milyar dolardan 1,7 milyar dolara çıkmış, 1978'de rekor seviyeye ulaşarak 2,3 milyar dolaylarında gerçekleşmiştir. 1978 yılında, ihracatın bir yıl öncesine göre artışı 535 milyon dolar ve yüzde 30 dolaylıdır. 1979'da ise, ihracat, bir yıl öncesine göre yüzde 1 oranında gerilemiş ve 2,2 milyar dolara düşmüştür.

İthalat ise, son beş yılda, en yüksek düzeyine yine 1977'de bulmuş ve 1975'te 4,7 milyar dolar iken, 1976'da 5,1 milyar ve 1977'de 5,8 milyar dolara ulaşmıştır. 1978 yılında, bir yıl öncesine göre yüzde 20 gerileyen ve 470,4 milyon dolar daha az gerçekleşmiştir.

İhracatın 4,6 milyar dolar olarak belirlenmiştir. 1979 yılında ise, yüzde 10 daha artış görülmüş ve 470,4 milyon dolar artışla, genel ithalat 5 milyar dolar dolaylarında olmuştur.

Toplam ihracat içerisinde, en büyük paya sahip olan tarım ürünleri ihracatı, 1975-1979 yıllarında sırasıyla 792,6-1.254,4-1.041,4 - 1.542,8 ve 1.343,6 milyon dolar değerlerinde gerçekleşmiştir. 1975-1979 yıllarında sürekli artış kaydeden Madencilik-Taşocakçılık ürünleri ihracatı 1979'da 132.480.404 dolara ulaşmıştır.

Sanayi ürünleri ihracatı ise son beş yılda sırasıyla 502,9 - 585,8 - 585,8 - 621,3 ve 785,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 1979'da, toplam ihracatın yüzde 59,4'ünü Tarım-Hayvancılık, yüzde 5,9'unu Madencilik ve Taşocakçılık ürünleri ve yüzde 34,7'sini de sanayi ürünleri ihracatı oluşturmuştur. Bu oranlar 1978 yılının eş dönemine sırasıyla yüzde 67,4 - yüzde 5,4 ve yüzde 27,2 olmuştur.

İthalatın madde gruplarına göre dağılımında ise, 1979 yılında, yatırım maddeleri ithalatı yaklaşık bir önceki yılıki düzeyini korurken, ham madde ithalatı artış kaydedmiş olup, tüketim maddeleri ise gerilemiştir. Yatırım maddelerinin toplam ithalat içindeki payı 1978'de yüzde 34,6 iken, 1979'da yüzde 31,5'e düşmüştür. Ham madde ithalatı ise, 1978 yılındaki toplam ithalatın yüzde 62,5'ini, 1979'da yüzde 66,6'sını oluşturmuştur. Tüketim maddelerinin payı da 1978'de yüzde 2,9, 1979'da yüzde 1,9 olarak gerçekleşmiştir.

Son beş yılda yatırım maddeleri ithalatı sırasıyla 1.961,2-2.255,1-1.589,7 ve 1.596,6 milyon dolar düzeyine ulaşırken, ham madde ithalatı da aynı yıllarda 2.574,3-2.732,9, 3.363,2-2.876,5 ve 3.376,9 milyon dolar olmuştur. Tüketim maddeleri ithalatı ise, 203,2 - 156,5 - 178,0 - 132,8 ve 95,9 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

Açıkça

DOĞAN
YURDAKUL

«Üzütüden»

Cinayetler ve katilleri ortaya çıktıkça MHP'nin bulunduğu kılıflar delidir, ajandır, tiyatro provası yapıyor, bize karşı tertiptir, bizden değildir diye gidiyor.

Ferhat Tüysüz yakalanıp da "Ben TİPK üyesiyim, anarşiye karşı olduğum için bu suçları işlemiş olmam mümkün değildir" deyince artık komedinin son perdesi oynanıyor, bulacakları başka bir bahane kalmadı sanmıştı. Yanılmışız. Meğer daha çok numaraları varmış.

Şimdi de son günlerdeki cinayetlerinin sebebini "Gün Sazak'ın öldürülmesinden duyulan üzüntü", Çorum'da, Merzifon'da yaratıkları olayların sebebini "Doğa yasalarının tepkisi" olduğu söyleniyor.

MHP Genel İdare Kurulu Üyesi Taha Ak-yol'a göre bu olaylar "organize edilmiş" değilmiş, tepkiymiş. "Millet" bu cinayeti tahammülle karşılamamış. Bunlar, toprak işgallerinde daha "mutedil" doğa yasalarının bir tepkiymiş.

Zaten Demirel de MHP'lilere çağrı yapıp "Üzünütle yas ile yeni bazı olaylara sebebiyet verilmemesini" istemiş miydi?

Böylece Adana'da jandarmayı öldürenler, mahkemeye çıkınca kendilerini nasıl savunacaklarını yolunu da bulmuş oluyorlar. Hakim soracak:

—Jandarma erini niçin vurdun?
—Hatırlamıyorum hakim bey. Ben üzütüden ne yaptığımı biliyor muyum?

—O da ne demek? Nasıl cevap bu?
—Üzünütle efendim. Gün Sazak'ın öldürülmesini maalesef tahammülle karşılamamıştım.

—Anlamadım.
—Yas içindeki efendim. Yasada olan kişinin kusuruna bakılmaz. Kendimizi kaybetmişiz. Bir de baktık buradayız. Suçlu biz değiliz, bizi bu kadar üznenler!

Belki benzeri bir sahne de Çorum olaylarını yaratanlar yargılanırken cereyan eder.

Hakim yine sorar:

—Polisleri niçin öldürdünüz?
—Organizeden değil de şeyden...tepkiden.
—O da ne demek?
—Yani organizasyonu bozdu ama tepkimizi iyiydi, takdir edildi.

—Hani siz devletin güvenlik kuvvetlerinin yardımcısıydınız diyorlardı?
—Yine yardımcısıydım ama, tepki olunca insan bir hoş oluyor. Yani bu bir mutedil doğa yasası tepkisi.

—Ne demek istiyorsun açık söyle. Yoksa intikam mı ediniz?
—Tabii intikam. Bu da bir doğa yasası değil mi? Hem toprak işgalinden daha mutedil. Bu sebepten suçsuzum, beraatimi isterim!

K.Maraş davasında esas hakkında mütalaa okundu; savcı 274 kişinin idamını istedi. Sıra savunmalarına gelmişti, ama sanık avukatları çeşitli bahanelerle duruşmaları uzatıp duruyorlardı. Savunmalar yine haziran dokuzuna bırakılmıştı.

Hatırlarsanız, sanıkların hepsi sorgularında "Görmedik, duymadım, bilmiyorum" demişler ama ne kamuoyunu, ne de mahkemeyi ikna edememişlerdi.

Şimdi ister misiniz savunmalarında ifadelerini değiştirsinsinler, MHP'nin bu yeni bahanesi ne sarılsınlar?

Mesela hakim yine soruyor:

—İlk ifadeye ekleyeceğin bir şey var mı?
—Var efendim. Gün Sazak'ın öldürüldüğü için çok üzgündüm bir doğa yasasının tepkisiyle elim bir yerden bir satır almışım. Gerisini hatırlamıyorum.

—Oğlum sen o satırı kullanalı bir buçuk sene oldu. Gün Sazak öldürüldü ise bir hafta.

—Ne bileyim hakim bey, bize öyle deyin demişlerdi.

Olmaz olmaz demeyin, olmaz olmaz. Şimdilerde üzütüden adam öldürmek meşru sayılmıyor mu?

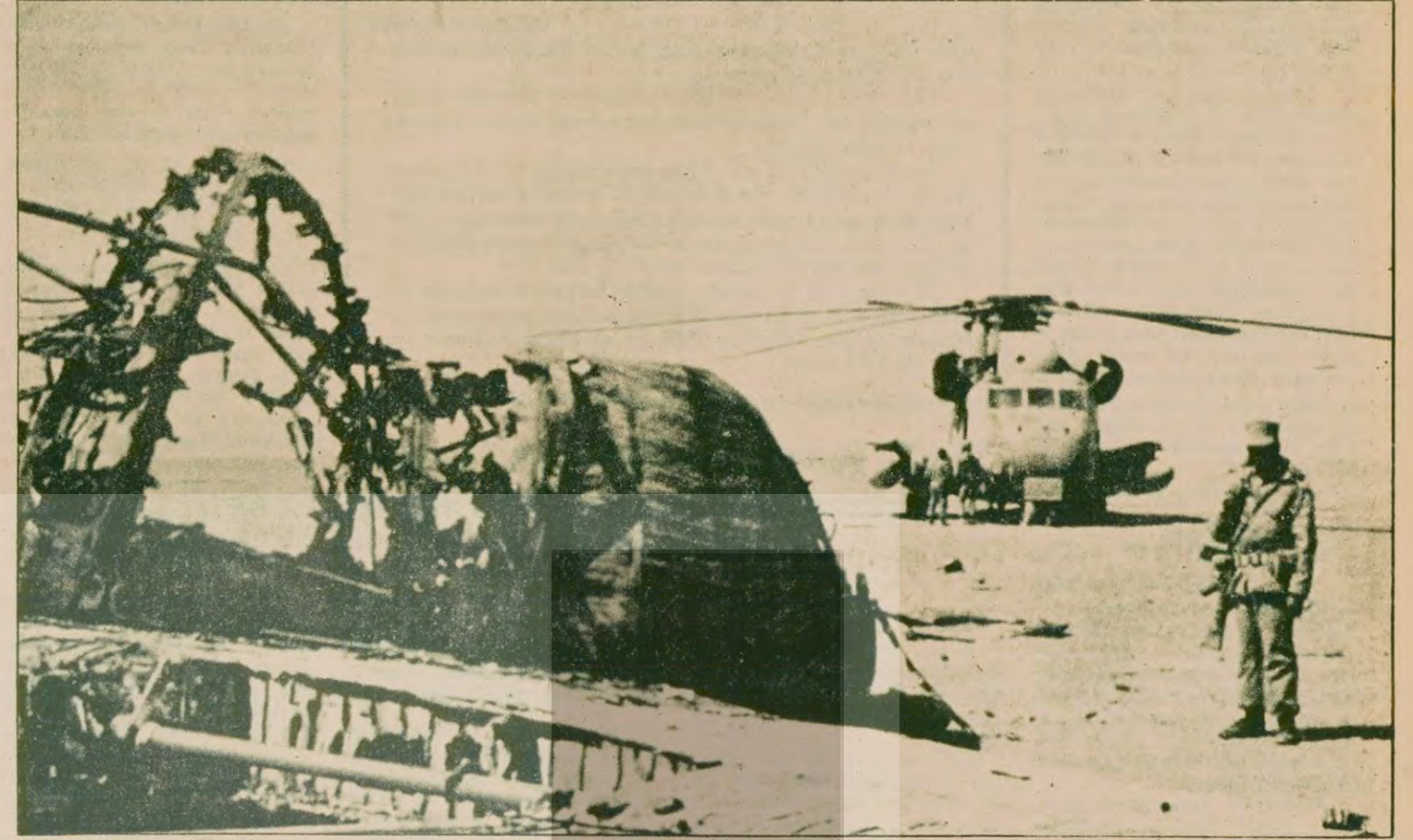
ABD'li Marksist-Leninistlerin İran'daki askeri operasyon konusundaki görüşleri:

■ "Operasyonla ilgili aksaklıkların bir araya gelmesi, insanı 'acaba birileri olayın böyle mi sonuçlanmasını istedi' şeklinde düşündürüyor"

■ "Şu mesele çok açık: ABD rehinelere kurtarmak istiyorsa, İran'ın isteklerindeki haklılığı kabul etmelidir"

The Call

«Askeri operasyon, rehinelere sorununu çıkmaza soktu ve doğrudan Sovyetler'in işine yaradı»

ABD'nin İran'a karşı giriştiği başarısız operasyon sırasında nakliye uçaklarıyla helikopterler çarpıştı. 8 Amerikalı asker çıkan yangın sırasında öldü. Daha sonra İran resmi yetkilileri olayın geçtiği çöle gelerek inceleme yaptılar. Fotoğrafta parçalanmış Amerikan uçakları ve inceleme yapan İranlılar.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da, ABD'nin İran'a müdahalesi konusunda uluslararası bir konferans düzenlenmesiyle gözler tekrar Tahran'a ve dolayısıyla rehinelere sorununa çevrildi. 50 ülkeden 100 kadar tanınmış kişinin katıldığı konferansa katılmak üzere ABD'nin A'dalet eski Bakanlarından Ramsey Clark'ın da Tahran'a gelmesi olayın önemini daha da artırdı. Bu vesileyle, Amerikalı Marksist-Leninistlerin "The Call" dergisinin 5 Mayıs tarihli sayısında yayınlanan ve ABD'nin İran'daki Amerikalı rehinelere kurtarmak amacıyla giriştiği başarısız askeri operasyonun sonuçlarını ele alan bir yazıyı kısaltarak, aktarıyoruz:

24 Nisan günü sabahın erken saatlerinde Tabas Çölü yakınlarında başarısızlıkla sonuçlanan askeri operasyon İran'ın ABD yönetimi için ciddi bir sorun olduğunu kanıtladı. Bu girişim, en az 8 ABD'li askerinin ölmesine ve yüz milyondolar değerindeki askeri malzemenin yanmasına yol açmasının yanı sıra, rehinelere sorununu olumsuz yönde etkiledi ve doğrudan Sovyetler Birliği'nin işine yaradı.

Başkan Carter'ın sorunu askeri güçle çözüme kararının doğurduğu sonuçları şöyle özetlenebilir:

- 1) Bu girişim en az 8 kişinin ölümüne yol açtı.
- 2) İran'da ABD'yle uzlaşıcı bir formül arayışının durumu büyük ölçüde bozulduğunu için rehinelere sorununu çabuk çözümlenmesi ve rehinelere canlı olarak geri getirilmesi ihtimali hiç bu kadar zayıflamadı.
- 3) ABD'nin NATO'ya ve Japonya'ya kuvvet kullanılmaya-

cağına dair söz vermesinden sadece 24 saat sonra askeri harekete girişmesi Batı ittifakı içindeki ve ABD ile Japonya arasındaki gerilimi ve çelişkileri had safhaya getirdi.

4) Sovyetler Birliği'nin ABD'yi kınama ve İran'ın bağımsızlığını sahtece "destekleme" fırsatını yakalaması, İslam dünyasındaki diğer ülkeleri gibi İran'da Sovyetler Birliği'ne yaklaştırdı.

VANCE'NİN İSTİFASI

Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'nin istifası durumuna ışık tuttu. İran macerasına karşı çıktığı ileri süren Vance, geçen yıldan beri, Washington'da yıldızını sönmeye başladığını görüyordu. Vance, Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski'yi göçerlerken şimdi roller yer değiştirdi. Vance'nin istifası, basında sık sık yer aldığı gibi, iki adam arasındaki kişisel bir sirtişme değil, ekonomik ve siyasi alanlarda Sovyet yayılmacılığına karşı onu yatıştırmak mı yoksa daha açık direnmek mi konusundaki büyük ayrışma yansımasıdır.

Carter, yönetimi süresince arabaların ikisine de binmeye çalışarak iki araba arasında bir geri bir ileri döndü durdu.

Sovyetler'in Afganistan'ı işgali Brzezinski'nin daha direnmedi yaklaşımını doğruladı. ABD, giriştiği komando operasyonu Moskova'ya "Carter doktrini"ni uygulamaya başladığını ve "hayati çıkarlar" diye adlandırılan Basra Körfezi'ni askeri güçle korumaya hazır olduğunu göstermek istedi.

Brzezinski ve onun temsil ettiği hakim sınıf içindeki güçlü kanadın bakış açısında yatan sorun, onların Sovyet yayılmacılığını durdurmak istemelerinden yatıyor. Onların bu bakış açısı dünya halklarının çıkarlarına uygundur.

Sorun onların Sovyet hege-

monyacılarına karşı mücadeleyi, Ortadoğu'da ve tüm dünyada yeniden hegemonya kurmak için kullanmak istemelerinde yatıyor. Bu amaç dünya halkları ve özellikle bölge ülkelerine reddedilirdi. Eğer ABD yönetimi geçmiştire İran'ı ekonomik olarak yağmaladığını ve siyasi olarak da Şahı desteklediğini kabul etmiş olsaydı, Şahı desteklemeyi bırakıp yeni İran hükümetinin Şahın ve çalınmış servetinin iadesi için yürüttüğü girişimlere izin verseydi rehinelere sorununu çözülmesi için hiç bir neden kalmazdı. Bu şartlar altında diğer bölge ülkeleri ve İran dikkatlerini Sovyet yayılmacılığına karşı direnme yönüne çevirebilirlerdi. Ancak ABD İran'ın egemenliğini ihlal etmekte ve iki ülke arasındaki gelişmeleri saldir-

gan yollarla çözmeye girişmekte ısrar ettiği sürece, Sovyet hegemonyacılığına karşı olan cephe zayıflayacaktır ve bundan asıl kârlı çıkan da Ruslar olacaktır. Buna birkaç örnek verilebilir: ABD'nin askeri operasyonunun açıklanmasından hemen sonra Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a orta menzilli füze yerleştirdiği haberleri geldi. Ancak Ortadoğu basını ABD'nin İran'a karşı giriştiği askeri operasyonla uğraştığı için Sovyetlerin bu hareketine gazetelerde çok ufak bir yer ayırdı.

Yine yukarıdaki örnek gibi dünya kamuoyunun gözü İran sorununa çevrilmişken Sovyetler Birliği Afganistan'ı işgal et-

ti.

Askeri hareket sırasında İran çözümlenirken neler olduğu

konusunda da cevaplandırılmamış birçok soru var.

Carter'in operasyon için seçtiği zaman, açıkça görülen yetersiz hazırlık ve teknik güçlükler üzerindeki sorular sürer, bütün bunların biraraya gelmesi karşısında insan, "Acaba birileri olayın böyle mi sonuçlanmasını istedi?" diye düşünür.

Gerçekte ne olduğu bir süre büyük bir tartışma konusu olacaktır. Ancak olaylarla birlikte bir mesele iyice gün ışığına çıkmıştır. Eğer ABD rehinelere kurtarmak ve Sovyet saldırganlığına karşı güçlü bir cephe istiyorsa, İran'ın isteklerindeki haklılığı kabul etmeli ve sorunları banşçı yollardan çözmeli-

dir.

ABD'nin eski başkanlarından Truman'ın günlüğü açıklandı Truman, Japonya'ya karşı atom bombası kullanırken, bombanın gücünün bilincindeydi

NEW YORK (AA) İkinci Dünya Savaşı'nın son döneminde ABD Başbakanlığı yapan Harry Truman'ın savaşın son konferansı olan Potsdam'da tuttuğu günlük, bir tarihçi tarafından kamuoyuna açıklandı.

ABD'li tarihçi Robert Ferrel, Truman'ın atom bombasının yıkıcılığının bilincinde olduğunu günlüğüne yazdığını belirtti ve birçok tarihçinin ters yönde iddialarının yanlış olduğunu duyurdu.

25 Temmuz 1945 tarihli sayfada Truman şunları yazıyor:

"Dünya tarihinin en kötü bombasını bulduk. Bu Nuh'un gemisinden sonra Porat vadisinde olacağı söylenen yangına benziyor. "Bombayı" ağustos ve kasım arasında Japonya'ya karşı kullanacağız.

"Savaş Bakanı Henry Stimson'a, bombanın kadın ve çocuklara değil, askeri hedeflere ve askerlere karşı kullanılmasını söyledim.

"Japonların bağıncı, merhametsiz ve vahşi olmalarına karşın bu bombayı için çağrı bulunca Kyodo'ya ne de Tokyo'ya atabiliriz.

"Stimson'a bombanın hedefinin askeri olması konusunda anlaşlık. Daha önce de Japonlara teslim olmaları için çağrı buluncağımız. Buna yapmayacaklarını biliyorum, ama bir şans tanıyalım. Hitler ve Stalin'in bu bombayı bulmalarına dünya için çok iyi oldu. Şimdiye dek bulanların en kötüsü ama en yararlı haline getirilebilir."

Truman-Churchill ve Stalin'in katıldığı Potsdam Konferansı, 2 Ağustos 1945'de bitmiş ve ilk atom bombası 6 Ağustos'ta Hiroşima'ya atılmıştı.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

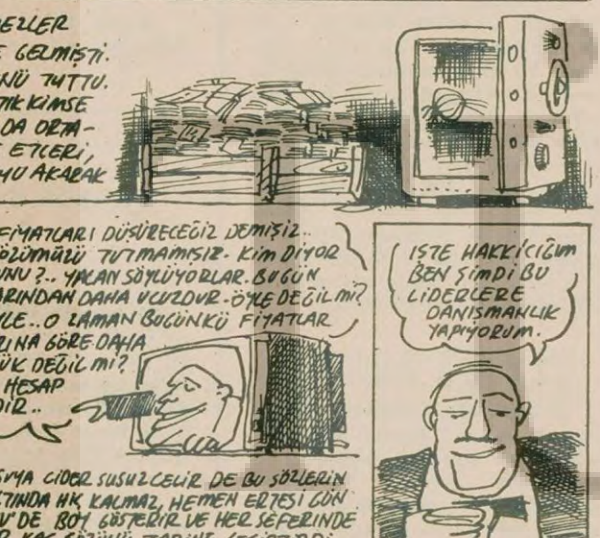
MEMLEKETTE İKİ BÜYÜK PARTİ VE İKİ DE BÜYÜK LİDERİ VARDI. BUNLARDAN BİRİSİ ATYEMEZLER PARTİSİ İDİ. LİDERİ MEŞHUR ÇOBANI SİYASİDİR. SİYASİDİR İDİ. DİĞER BÜYÜK PARTİ İSE SEKE DEN HOSANLIKLAR PARTİSİ İDİ. BUNINDA LİDERİ SAİR BOLCENE İŞKİMAZDİ. SON SİYASİLERDE SİMA GİDER SİYASİDİR MİTTİŞ BİR PROPAGANDA İLE DEYİME SİYASİTİ

BU PROPAGANDA ETİKLİ OLUNUS VE ATYEMEZLER PARTİSİ BAĞIYERİNİ DEĞİREK HAKİMİTE GELMİŞTİ. LERİKEÇTEN DE SİMA GİDER SİYASİSİZ BİRİZ SOZANID TUTTU. FİYATLARI BİRDEN DEĞİŞTİRİLDİ Kİ AETİK KİNGE BİRİŞEY ALAN HÖYDÜ. DEĞİŞTİRİLDİ Kİ AETİK KİNGE DÖNMEK İSTEDİ. MEZES VİTENCİNİN ÖZGİNDE ETİKLİ, PASTİLMACILAR, SOĞAN KABI AĞIĞILARININ SİMA AKADİK SEYREDİTORU

BOLCENE İŞKİMAZ SÖZ SEET MİHALİBETİ YAPARDI. HER ACAM ABONESİ ÖLDÜĞÜ TÜ'DEN İNİLER DOKTRİNERDİ.

SİMA GİDER SİYASİSİZ DE BU SİYASİDİR AETİK KİNGE HÖYDÜ. DEĞİŞTİRİLDİ Kİ AETİK KİNGE DÖNMEK İSTEDİ. MEZES VİTENCİNİN ÖZGİNDE ETİKLİ, PASTİLMACILAR, SOĞAN KABI AĞIĞILARININ SİMA AKADİK SEYREDİTORU

(DEVAMI YARIN)

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Dört yılda bir yapılan en büyük uluslararası futbol turnuvası. 2) Bir başlağ-Bir nota-Ekrin sporunun bir dalı. 3) Geçen yılın en çok sevilen TV programlarından birisi. 4) Rahatsız edici ölümsüz şaka. 5) Long-play'nin kısa yazılış-Bir Avrupa ülkesi. 6) Bir nota-Arka Karşı-Eski Mısır'da bir tanrı. 7) Yayla atılan Kriptonun simgesi-Güzel kokulu çiçekleri olan bir ağaç. 8) Cumhuriyetin kuruluşuyla kaldırılan peygamber vekilliği sistemi-Bizmutun simgesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Taş ya da ağaçtan yapılmış büyük havan-Bir nida. 2) Pay-Kayak. 3) Keyfi yerinde olan, şen. 4) Bir demir türü-TERSİ beyz. 5) Aynı adı taşıyan kişiler-Gelenek, görenek. 6) Uyutucu bir maddede. 7) Latince'de X harfinin okunuşu-TERSİ bir havan. 8) Plak çalmaya yarayan aygıt. 9) TERSİ bir gece kuşu. 10) TERSİ müzikte duruş-TERSİ sanmak eylemi, zan. 11) Uluslararası Bazen Entüsitinin simgesi-Kimyada 'y'herbiyumun simgesi. 12) TERSİ kamu-Eşk sesi

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Ak-günler. 2) Kurt-Ege. 3) Otoray. 4) Ru-Önem. 5) DPT-Tabi. 6) Yalak. 7) Sik-KE. 8) TI-Uy-RT. 9) Adaçay. 10) tNA-Aka. 11) Uz-Ray. 12) İsr-Ari
DUNKU BULMACANIN ÇÖZÜMÜ
SOLDAN SAĞA: 1) Akord-Stati. 2) Kutupyıldızı. 3) grÖ-Tak-An. 4) İtrÖ-Üçar. 5) Antalya. 6) Leylak-Yaya. 7) eG-eB-krk. 8) Resmiyet-Abi

Emperyalizm ne demektir?

Emperyalizm, en kısa tanımla, tekeli kapitalizm demektir. Saldırganlık, yayılmacılığın, dünya hakimiyeti peşinde koşmanın, bu hakimiyeti mücadelesinin yol açtığı dünyayı paylaşma savaşlarının iktisadi temeli işte bu tekeli yapıdadır. Günümüzün emperyalist ülkeleri bugünkü yapılarından farklı tarihsel gelişme yollarından geçerek ulaşılmıştır. Batı ülkelerinde serbest rekabetteki kapitalizm tekeli kapitalizme dönüşmüştür. Sovyetler Birliği'nde ise sosyalizm yıkılarak toplum tekeli kapitalist bir topluma haline getirilmiştir. Bugün, Batı kapitalizminin nasıl emperyalizme aşamaya ulaştığı sorusunu cevaplandıracamız, sosyal-emperyalizmin anlamı, emperyalizmden farklı olduğunu sorunlarını ise daha sonra ele alacağız.

Kapitalistler, sürekli olarak kâr peşinde koşarlar. Kârlarını arttırabilmek için daha büyük

çapta üretim yapmaya, daha ileri teknikler kullanmaya, birbirlerini piyasadan silmeye çalışırlar. Kapitalist ayakta kalabilmek, varlığını devam ettirebilmek için rakiplerini alt etmek zorundadır. Yoksa bir başka kapitalist kendisini piyasadan silmeyecek, iflas edecektir. Kapitalistler arasındaki bu amansız rekabet, büyükün küçüğü yutmasıyla sonuçlanır. Zamanla üretici güçler (işçiler, makinalar, hammaddeler enerji vb.) ve üretim büyük işletmelerde toplanır. Bu büyük işletmelerde tekeli doğurur. Aynı gelişme bankalar arasında da ortaya çıkar. Birkaç büyük banka ekonomideki kredi işlemlerinde hakimiyet kurar. Bu banka sermayesi ile sanayi sermayesi içiçe geçeyerek bir mali sermaye zümresi oluşturur. Bankalarla sanayi ve ticaret şirketleri arasındaki bu içiçe geçme tekelleşmeyi daha da artırır. Toplumun iktisadi gücü bir avuç tekelin elinde topla-

nır. Emperyalizmin esas iktisadi özelliği iktisadi üretim bu şekilde yoğunlaşmış ve merkezleşmiş olmasıdır. ABD'de ve Avrupa'nın kapitalist ülkelerinde serbest rekabet zorunlu olarak kendi zıddına dönüşmüş, tekelleri yaratmıştır. Tekellerin ortaya çıkması rekabete ortadan kaldırmaz. Bu serfer tekeller arasında rekabet hüküm sürmeye başlar. Tekelin hedefi ise diğer rakiplerini de ortadan kaldırmak ekonomiyin tümünü denetim altına almaktır. Tekellerin faaliyeti kendi ülkelerinin pazarlarıyla sınırlı kalmaz. Emperyalizm aşamasının bir diğer özelliği mal ihracının yanı sıra sermaye ihracının gelişmesidir. Kendi ülkesinde yeterince kârlı yatırım alanları bulunamazsa büyük sermaye, daha kârlı yatırım alanlarına, işgücü nüven daha ucuz, hammaddede kaynaklarının daha bol olduğu

ülkelere akar. Kendi ülkelerinin iç pazarını, kaynaklarını tekellere almış olan büyük mali grupların bütün dünyayı iktisadi bakımdan paylaşmaya ve birbirlerinin payını ele geçirmeye için mücadeleye girişirler. Başka ülkelere verilen borçlar, bu borçlar aracılığıyla elde edilen intiyazlar, bu ülkelere yapılan yatırımlar, kurulan banka ve şirket şubeleri bir uluslararası mali sermaye ağı meydana getirir. Emperyalizm aşamasında, kapitalizmin gelişmesinde siddetlenir. Ortaya yeni gelişmeler çıkar. Tekellerin faaliyetlerini kendi ülkelerinin dışına taşıması

ve dünyayı paylaşma mücadelesi, dünyanın ezen ve ezilen ülkelere olarak ikiye bölünmesiyle sonuçlanmıştır. Öte yandan emperyalist ülkeler arasında gelişmeler, birkaç büyük ve güçlü emperyalist ülke ile nisbeten zayıf kapitalist-emperyalist ülkelerin arasında ki gelişmeler siddetlenmiştir. Ni hayet, tekelleşme üretimin toplumsallaşmasının, üretim faaliyetinin merkezleşmesinin ifadesidir. Üretim faaliyeti toplumsallaşırken üretim araçlarının topluma küçük bir kesiminin elinde tekeli burjuvazinin denetiminde oluşu kapitalist ülkelerde ki buhranların temel sebebidir.

sorular ? cevaplar

İslahiye...

(Bastarafı 1. sayfa)
de siz hedef göstermişsiniz" dedi-
rederek kemiklerini zırmakla
tehdit ettiler. Alay Komutanına
'Can güvenliğimden sorumlusu-
suz, başına bir şey gelirse so-
rumlusu siz olacaksınız' deyince
Alay Komutanı konuşan yetkilii-
yi ikaz etti.

"Daha sonra beni Gaziantep
Sıkıyönetim Kurmay Başkanlığı-
na götürdüler. Kurmay Başkanı
Gaziantep'de işkençe yapılmadı-
ğımı, Emniyette işkençe bulun-
madığımı, Kemal Emre'nin rüşvet
yediği için daha önce Sıkıyöne-
tim Komutanı tarafından göre-
vinden alındığını söyledi. Orada
da Tümgenerali bizim hedef gös-
terdiğimiz iddia ettiler. Sizinle
ilgili dosyayı hazırladık. Sıkıyö-
netim Komutanına verdik. Sıkı-
yönetim Komutanının kararın-
dan sonra sizi gözaltına alacağız,
xaynız da durduracağız" dedi-
ler. Daha sonra da serbest bira-
kıldım "

Kadirli...

(Bastarafı 1. sayfa)
küyönetim Komutanlığına so-
ruturma açılması bulunan Emni-
yetAmiri, gözaltına aldığı kişi-
lere tek tek Aydınlik muhabiri
olup olmadığını soruyor. Kadirli
de Aydınlik muhabirinin kim ol-
duğunu öğrenmeye, Aydınlik'i
okunmuş suç olduğu kanaatini
yayınlaya çalışıyor.

Kadirli'de yurttaşlarla görü-
şen TKP Merkez Komitesi
Üyesi ve Adana İl Başkanı Hüseyin
Bülbül birçok yurttaşın ge-
temizi il okumaları için ken-
dilerine baskı yaptığını
anlattıklarını belirtti.

Bu arada, sağ görüşlü bir ki-
şinin ölmesi ve komandoların
bunu istismar ederek saldırılarına
bulunmasından sonra, Kadirli'de
operasyonlara girişildi. Operas-
yonlarda 8'i komando olmak
üzere 40 kişi gözaltına alındı.
Gözaltına alınanlar, Emniyet A-
mirliğinde yere oturmaları i-
zin verilmediği gibi, tekme
toklatla da dövüldüler.

Gözaltına alınan olayından
sonra Kadirli'ye giden Hüseyin
Bülbül gazetemiye yaptığı açıkla-
mada, "Yurttaşlar serbestçe Ay-
dınlık gazetelerini okuyuyorlar."
Başka ge-
zetelerin yazmadıklarını Aydınlık
niye yazıyor, şeklinde sorulan
yöntelileri Partizim taraftarları
serbestçe bir gazete, bir kitap o-
kuyamaz duruma getirilmek isten-
iyor" dedi.

AP "layık..."

(Bastarafı 1. sayfa)
Bazı AP'iler Faik Türün'ün
seçilme şansının olmadığını,
kendisinin aday olarak gösteril-
mesinin, CHP adayı Muhsin Ba-
tur'a verilecek bazı MSP oyları-
nı etkilemek amacıyla taşıdığını
belirtiyorlar. Faik Türün'ün Nak-
şibendi tarikatından olduğu bili-
niyor.

FAİK TÜRÜN KİMDİR?
Faik Türün, ismi, kamuoyun-
da, 12 Mart'ın İstanbul Sıkıyöne-
tim Komutanı ve döneminde ya-
pılan işkenceleri açık akıv san-
cı bir orgeneral olarak duyul-
du.

Gerek Emniyet Müdürlüğü ve
gerekse ERENKÖY'deki MIT kar-
ararında Kontrollerle işkenceleri
yoğun bir biçimde sürerken, İstan-
bul Sıkıyönetim ve Birinci
Ordu Komutanı olan Faik Türün,
o sırada yapılan bu kanun-
suç uygulamaları açısından açığa
savunmuş ve kamuoyunun bü-
yük tepkisini toplamış. İşken-
ce ve diğer kanunsuç uygulamala-
rında doğrudan sorumlu olan
Türün, komutanlığı sırasında,
askeri cezaevlerinde bulunan
tutuklu devrimcilerde de yoğun
baskı uygulandı.

Emekli olduktan sonra AP'
ye katılan ve politika sahnesine
ilk kez İstanbul Senatör adayı o-
larak atılan Türün, 1975 senato
ara seçimlerinde büyük bir yenil-
giye uğramıştı. Türün daha sonra,
1977 seçimlerinde konten-
janlar aday olarak Milletvekili
Genel Seçimlerine katılmış ve
Manisa'dan milletvekili seçil-
mişti.

Eşel-mobil ve Tarım İş
Yasa tasarıları
parlamentodan
çekilemiyor

ANKARA(AA)
HÜKÜMETİN, Millet Mec-
lisi Genel Kurulu toplanma-
madığı için Eşel-mobil ve tarım
Orman İş Yasa tasarılarını par-
lamentodan çekemeyeceği bil-
diriliyor.

Bilindiği gibi Başbakan De-
miral, Türk-İş yöneticileri ile
yaptığı görüşmeden sonra hükü-
metin, yeni bazı düzenlemeler
yapmak amacıyla sözkonusu ta-
sarıları parlamentodan geri ala-
cağını açıklamıştı.

Anadolu Ajansı muhabirinin
aldığı bilgiye göre tasarıların par-
lamentodan çekilmesine ilişkin
Başbakanlık tezkeresi Millet
Meclisi Başkanlığına geldi. An-
cak tasarıların geri verilmesi için
icretüzüğü 76. maddesine göre
Millet Meclisi Genel Kurulu-
na geri alması işleminde konusuna
bilgi verilmesi gerekiyor. Millet
Meclisi Genel Kurulu toplanma-
madığı için de Başbakanlığın
tasarıları geri aldığına ilişkin
tezkeresi üyelerin bilgisine sunu-
lamıyor.

Unuttular mı!
Unutturmak mı
istiyorlar?

(Bastarafı 1. sayfa)
yıs la başlayır ve programı İstanbul'un fethine ayırıyordu.
Arada 27 Mayıs gıvermişti.
Hadi TRT bugün 27 Mayıs Bayramını unutturuyor. Bu-
nu anladık, ama tarihten de silivermişler bu arada...Bunu da
Gökçer den öğrendik.

Şimdi unuttular mı, yoksa unutturmak mı istiyorlar?
Böyle sorsak haklı olmaz mıyız? 27 Mayıs'ta bayram sine-
ması diye saçma sapan bir film göstermeyi unutturan TRT
şimdi kusura bakmaymı tarihte 27 Mayıs'ın bir olay ol-
duğuna unuttumuz diyebilir mi?

27 Mayıs'ı ve Anayasayı ortadan kaldırmak mümkün ol-
madığına göre en iyisi su 27 Mayıs tarihini takvimlerden çı-
karmak galiba... Böylece TRT de skitından kurtulur. Ne
dersiniz TRT'çiler?

Türk Dil Kurumu Yönetim Kurulu: "Arapça
din dersleri Atatürk' ün temel eğitim ilkesine
kesinlikle aykırıdır"

ANKARA (AA)
TÜRK Dil Kurumu Yönetim Kurulu İlkokullardan
başlamak üzere tüm okullara Ara-
pça ve din derslerinin ko-
yulması kararını bir bildiri ya-
ynladı.

Bildiride son günlerde milli-
yetçilik adı altında eğitim ve kül-
tür alanına Türkiye Cumhuriyeti-
nin temel ilkelilerini sarsacak
çabaların uygulamalara girişildiği
belirtildi.

"Atatürk 22 Eylül 1924 günü
Samsun'da yaptığı konuşmada
dinsel, ulusal ve uluslararası ol-
mak üzere üç eğitim biçimi bu-
lunduğunu, Türkiye Cumhuriye-

tinin yeni kuşaklara vermesi ge-
reken eğitimin iş ulusal ve laik
eğitim olabileceğini söyleyerek
Cumhuriyet eğitiminin temel il-
kesini kesin olarak saptamıştır.

"İlkokullardan başlayarak
tüm okullara Arapça ve din ders-
leri koyan Milli Eğitim Bakanı
nın kendi deyimiyle, bu öğre-
timin "ikna yolu" ile yapılması
istemini, Anayasamızın "Türk toplu-
munun çağdaş uygarlık seviyesi-
ne erişmesi ve Türkiye Cumhuri-
yetinin laiklik niteliğini koruma
amacını güden 153. maddesine
ve Atatürk'ün temel eğitim ilke-
sine kesinlikle aykırıdır."

TRT'nin saygısızlığı

Orhan Kemal' i anma programı makaslandı

HABER MERKEZİ
TELEVİZYONUN dün ak-
şamki yayınında yer alan
Orhan Kemal'le ilgili anma pro-
gramı, TRT yöneticileri tarafın-
dan son anda makaslandı. Pro-
gramda bulunan Fethi Naci'nin
konuşmasıyla ilgili bölüm iyice
kısaldı. Yazarın eserlerinden
yapılan gösterilerin büyük bir böl-
ümü çikartıldı. Haftanın çeşitli
günlerinde gerçekleştirilecek ve
padişah çığıla övgüler düzen TRT'nin son
uygulaması, en büyük yazarları-

mızdan birine yapılan bir saygı-
sızlık örneği.
Programda sansüre uğrayan
en önemli sahnelerden birinin
Babaeski'deki işçilerin Orhan Ke-
mal'in cenazesine nakledilerek ya-
zarın karısına verildiği "Biz iş-
çiler senin hatıran önünde say-
gıyla eğiliriz" yazılı pano olduğu
öğrülendi.

TRT'nin program bütün de-
netleme aşamalarında geçtikten
sonra aldığı makaslama kararın-
da Genel Müdür Doğan Kasarog-
lu'nun emrinin etkili olduğu bil-
diriliyor. TRT Genel Müdürü Ka-
saroglu'nun daha önce katıldığı
denetleme toplantılarında anma
filmine itiraz etmediği, sonra bi-
limmeyen bir nedenle kararını de-
ğiştirdiği belirtiliyor.

MHP'li avukatlar...

(Bastarafı 3. Sayfa)
Bu maddenin iptali işlemleri A-
nayasa Mahkemesine sevkini ta-
lepletti.

Ecevit'in Kayseri mitinginde
yaptığı konuşmanın mahkeme
heyetine bir talimat niteliğinde
olduğunu da öne süren Av. A. Lay-
beyoğlu bu durum karşısında
Mahkeme Heyetinin davadan çe-
kilmesi gerektiğini ileri sürdü.

Av. Sener Bilginer de Mahk-
me Heyetini suçlayıcı bir konuş-
ma yaparak, "Mahkeme, Ecevit"
in Kayseri mitinginde söyledikle-
riyle bağli değilse" dedi.

Bunun üzerine Duruşma
Hakimi Gürsel Akbatur, "Mahk-
me, önüne gelen eylemler bağli-
dır. Mahkeme Heyetini san al-
tında bırakan konuşmaları yapamaz-
sınız" diyerek avukatı uyardı.

Solcu sanıklar vekili Av. Nus-
ret Senem ise sanık vekili avu-
katların taleplerinin yargılamayı
uzatmak, Mahkeme Heyeti üze-
rine siyasi baskı kurmak amaç-
larına yönelik olduğunu söyle-
di ve kendilerinin bu taleplere
katılmadıklarını belirtti.

Mahkeme Heyeti, Savcının
taleplerini inceleyerek görüş
bildirmek üzere mehil isteme-
siyle duruşmaları 9 Haziran gün-
üne erteledi. Böylece sanıkların
ve sanık vekili avukatların savun-
maları için açılan süre savunma
yapılmadan 7 gün sonrasına erte-
lenmiş oldu.

LEBLEBİCİ YENİDEN
YARGILANMAYA BAŞLADI

K. Maraş Olayları Davasının
2. nolu sanığı UGD İkinci
Başkanı Mehmet Leblebici Aske-
ri Savcının isteği üzerine iharsız
yeniden duruşmaya getirildi. Da-
ha önceki duruşmadan tahliye
edilen sanık Mehmet Leblebici
nün tekrar duruşmaya iharsız ola-
rak getirilip yargılanmasına baş-
landı. Mahkemeye getirilmesine
gerekçe olarak Askeri Savcının
Esas Hakkındaki İddiasında be-
lirttiği "su unsurunun değişme-
si" olarak gösterildi.

Kelkit halkı tertiplere karşı
uyanık olmaya çağırıldı

KELKİT (ÖZEL),
TÜRKİYE İşçi Köylü Parti-
si Kelkit İlçe Örgütü tara-
fından yapılan açıklamada Kel-
kit halkı tertiplere karşı uyanık
olmaya, zorbalara karşı birlikte
mücadele etmeye çağırıldı.
Gümüşhane'nin Kelkit ilçesi-
nde uzun yıllardır süregelen birlik,
barış ve kardeşlik ortamının ol-

duğu belirtilen açıklamada geç-
tiğimiz günlerde işlenen bir cina-
yetin halkın birliğine zarar ver-
diği, MHP'ilerin bir aydır çeşitli
saldırılarla halkı huzursuz ettiği
yer aldı. TKP Kelkit İlçe Örgü-
tünün yaptığı açıklamada, yurt-
taşlar MHP'nin ve Rus yanlıları-
nın tertipleri karşısında uyanık
ve birlik olmaya çağırıldı.

TKP Pazarcık...

(Bastarafı 1. sayfa)
Yanında 2 kişi daha vardı. "Ta-
mam, biz karar verdik, katılacak-
sın" dedi. Bana bir adet klasifik
marka otomatik silah verdi. Ci-
nayetten sonra bu silahı tekrar
kendisine verdim."

İbrahim Ongan, Aziz Ongan'a
'Mehmet Kalan, senin Apocular-
dan ayrılıp, Acilciler'e geçtiğini
söylüyor. Bu doğru mu?' demesi
üzerine, "Hayır, ben ifademde
anlatım, Apocuvum" dedi.

TKP TUNCELİ İL YÖNETİM
KURULU ÜYESİ ADIL
TURAN'I ÖLDÜREN APOCU
YARGILANTYOR

Geçtiğimiz yılın başında Tun-
celi İl Yönetim Kurulu üyesi A-
dil Turan, İmam Canpolat ve
TKP Merkez İlçe Yönetim Ku-
rulu üyesi Vahide Canpolat'ı si-
lahla tarayan ve Adil Turan'ın öl-
ümüne, İmam Canpolat'ın yara-
lanmasına yol açan olayın du-
ruşmasına Elazığ Sıkıyönetim As-
keri Mahkemesinde başlandı. As-
keri Savcı iddianamesinde Ferhat

Çorum'dan...

(Bastarafı 1. sayfa)
cevit, Çorum, Merzifon ve diğer
bazı illerin, "İktidarın koltukları
altında yetişen ve şimdi iktidarın
esir eden" faşist teröristlerin
kurtarılmış bölgeleri haline geldi-
ğini söyledi. Bu arada faşist te-
röristlerin CHP yöneticilerinin he-
def seçtiklerini de belirten Ecevit,
Konya'nın CHP'li Çumra Beledi-
ye Başkanını saldırıya uğraya-
rak ağır şekilde yaralandığını a-
çıkladı.

"Bugün Çorum'da, Merzifon'da
da halk sokağa çıkıyor. Merzifon
savcısı angüvenliği olmadı-
ğı için açığı garnizona sınırdı-
ğı" diyor Ecevit, "bu şartlar altın-
da Çorum'da, Merzifon'da se-
çim olsa ne olur" şeklinde ko-
nuşt.

MHP...

(Bastarafı 3. sayfa)
Olaya tepkinin büyümesi ve
MHP binarının güvenlik kuvvet-
lerine araması üzerine dün ba-
sın toplantısı düzenleyen Akkıl-
lah olay sırasında yakalanan şah-
sın Apocu olduğunu, Apocuların
da CHP içinde ama ayrı bir fra-
ksiyon olduğunu iddia ederek
şöyle konuştu:

"İddia ediyoruz, Ciritçi'nin
muayenehanesi, kendi görüşle-
rine, ancak ayrı fraksiyonlarda
bulunmaları tarafından basılmış-
tır. Aziz vatan evladımız, Ciritçi'nin
muayenehanesinde sıkı-
lar kursunlarla şehit edilmiştir."

HİKAYE GİBİ MİZANSEN
MHP'nin yarı res ni organı
Hergün gazetesi iş iddialarını da
ha da geliştirecek saldırıların CHP
Merkez İlçe Başkanının yazıha-
nesinin yanısıra aynı binadaki
MHP İlçe Başkanının yazıhane-
sine de yönelik olduğunu
ortaya attı.

Hergün "Olay nasıl meyda-
na gelmişti" başlığı altında hayli
ilginç mizansen ciziyor:

"MHP ve CHP Adana Merkez
İlçe Başkanlarının yazıhaneleri-
nin bulunduğu bina önceki gün
silahlı bir grup tarafından basıldı.
Merddivenlerde bulunan yurt-
taşlar silahlı kişileri görüp ka-
maları üzerine yalın ayaşına
tutuldu. Bu arada yaralıların
CHP Adana Merkez İlçe Baska-
nı dış tabibinin muayenehanesi-
ne girdikleri daha sonra da mu-
ayenehanenin tarandığı
bildirildi. Binayı basan grubun
taradığı muayenehanede bul-
unan 4 kişi yayılm ateşi sonucu
ağır yaralandı. Silah sesleri üze-
rine olay yerine gelen jandarma-
lara da ateş açan silahlı grup
olay yerinden kaçmayı başardı."

Değerli
okuyucularımız
Bayinize aylık
abone olun

Bildiğiniz gibi, 1980 yılı başlarında gerek kağıt fiyat-
larına gerekse gazete malmelerine yapılan ve halen de
devam etmekte olan zamlar tüm basın dünyasını çok zor
bir döneme soktu. Gazete satışları düştü, birçok dergi ve
yayınevi yayınlara son verdi.

AYDINLIK, şubat ayında tüm okuyucularına bu zor
dönemi de aşacağına dair söz vermişti. Geçen süre içinde
bir dizi tasarruf önlemleri alındı ve uygulandı. Artık önü-
mümüzdeki daha da zor dönemler için gazetenizi AYDINLIK
hazırlıktadır.

Şimdi okuyucularımızı, sizleri göreve çağırıyoruz.
AYDINLIK'ın maliyetlerini daha da azaltabilmek için
iade oranımızı düşürmeli satışımsız istikrarlı bir hale ge-
tirmeliyiz. Bu nedenle tüm okuyucularımızı bulduklar-
ları semt, mahalle ve kasabalarda en yakın gazete bayii-
ne AYLIK ABONE olmaya çağırıyoruz. İki ayı aşkın bir sü-
redir bazı illerde yaptığımız denemeler başarılı sonuçlar
vermiş, iade oranımız büyük ölçüde düşmüş, AYDINLIK
satışları istikrar kazanmış, abone kampanyası yürüttüğümü-
z bölgelerde satışlarla düzenli bir artış meydana gel-
miştir.

Sevgi ve Saygılarımızla.

Aydınlık

«MHP Adana...

(Bastarafı 1. sayfa)
şister bir erin şehit olmasına, bir
erinin de ağır yaralanmasına sebep
olmuşlardır.

"Fezvi Çakmak Caddesi 31
nolu sokağa kaçan anarşistlerin
Kuruköprü civanna kaçıkların-
ın anlaşılması ve yapılan ihbar-
lar üzerine, bu civarda bulunan
MHP Merkez İlçe Başkanlığı ve
Gençlik Kolu binaları, şüpheli
diğer mesken ve yerler Sıkıyöne-
tim Komutanlığının emri ile
1402 sayılı kanunun 3/A maddesi-
nin verdiği yetki ile görevliler
tarafından olay akabinde aran-
mış ve ilk tespitlere göre bir suç
unsuru bulunamamıştır.

"Güvenlik kuvvetleri, verilen
emirler çerçevesinde olayın ge-
reğini yanz olarak yapmışlardır
Şehit erimiz 31 Mayıs günü i-
car edilen ceza töreninde yapı-
lan konuşmada, ulusumuzda mu-
sallat olan anarşistlerden bahse-
dilmiş, hiç bir parti veya kişi
suçlanmamıştır. Kamuoyuna du-
yurulur."

Sıkıyönetim Komutanlığının
açıklamasında, Hergün gazetesi-
nin bir Apocunun yakalandığı
ilâşkin iddialarının aksine er-
nin öldürülmesiyle ilgili olarak
yakalanan olmadıği belirtildi.

GAZİANTEP'TE BİR POLİS
ÖLDÜRÜLDÜ
Gaziantep'te dün sabah polis
memuru Dursun Yönetim öldü-
rildi.

Yetkililer, olaydan sonra ka-
çan katilin eşgalinin belirlendi-
ğini ve katilin yakalanması için
çalışmalara başlandığını söyledi-
ler.

Dursun Yönetim, üç çocuk
babasıydı.

Borsa Lisesini Tarayan
Komandolar Yakalandı

Birkaç gün önce Adana'da
Borsa Lisesini tarayanların ko-
mandolar olduğu öğrenildi. O-
layla ilgili olarak aranan koman-
doların Murat Erdinç yakalan-
dı. Aranan diğer sanıklar Şih
Mehmet Doğan ve Mehmet Yay-
lağlı ise teslim oldular.

PETROL-SEN GENEL
SEKRETERİ ÖLDÜRÜLDÜ

MİSKE bağlı Turkiye Petrol
ve Kimya İşçileri Sendikası (Pet-
rol-Sen) Genel Sekreteri Ahmet
Metin İzer dün sabah Bakırköy
Hüdaveri Sokak'taki evinden çı-
karılan motosikletli iki kişilerin
açtığı ateş sonucu ağır yaralan-
dı. İzer İstanbul Tıp Fakültesi
Hastanesine tedavi edilme üzere
götürülürken yolda götü. Yet-
kililer olay yerinde THKP-C im-
zalı bir bildiri bulunduğunu, eş-
galleri belirlenen saldırıların ara-
nmasına başlandığını belirtti-
ler.

DİYARBAKIR'DA İNZİBAT
ERİ ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır, Melih Ahmet
Caddesinde devriye gece Mer-
kez Komutanlığı inzibat eri Levent
İşil, saldırıların sonucu aç-
tığı ateş sonucu olay yerinde öl-
dü. Yoldan geçmekte olan bir
yurttaş da aldığı kurşun yarala-
rıyla yaralanarak Devlet Has-
tanesine kaldırıldı.

ANTALYA'DA ÇIKAN
ÇATIŞMADA BİR ÖĞRENCİ
ÖLDÜ

Antalya'nın Topatçı Hali
girişinde önceki gece geç saatler-
de iki grup arasında çıkan çatı-
şmada Sabahattin Çakmak adlı
ise öğrencisi tabancayla vur-
lularak öldü. Dev-Yol ve Dev-Sol
grupları arasında meydana gel-
diği belirlenen çatışmada göz-
altına alınan öğrencilerin belirlen
yetkililer olaydan sonra arama-
lara başlandığını söylediler.

BEYOĞLU'NDA BİR BÜFECİ
ÖLDÜRÜLDÜ

Beyoğlu, İstiklal Caddesi,
Kuloğlu Sokakta Mustafa Cen-
giz Erken adlı bir büfeci dün
saat 13.00 sıralarında büfesine
gelen 3 saldırgan tarafından ateş
edilerek öldürüldü. Saldırganlar
olay yerine "Ölen Teknik Üni-
versitedeki devrimcilerin hesabını
soraacağız. Hiç bir faşist ceza-
sız kalmayacak Dev-Sol" yazılı
bir bildiri de bırakarak Tophane
yönüne kaçtılar. Yetkililer eşka-
leri belirlenen kişilerin aranması-
na başlandığını belirttiler.

ESKİŞEHİR'DE İLKOKUL
ÖĞRETMENİ ÖLDÜRÜLDÜ

Eskişehir'in Esentepe Mahal-
lesinde Ahmet Aydın adlı ilko-
kul öğretmeni dün sabah 08.30
sıralarında görevine giderken
kimliği belirlenemeyen silahlı ki-
şilerin saldırısına uğradı. Yetkililer
soruşturmaya ve kaçan saldı-
rganların aranmasına başlandığını
belirttiler.

KONYA'DA BİR BELEDİYE
BAŞKANI YARALANDI

Konya'nın İçeri Çumra İl-
çesi Belediye Başkanı Battal
Tekiş dün sabah saat 10.00 sıra-
larında Çaldıran Sokakta silahlı
bir kişilerin saldırısına uğrayarak
karnından ve sırtından ağır şekil-
de yaralandı. Ruhsatlı tabancası
ile saldırgana ateş eden Belediye
Başkanı Tekiş, isabet kaydede-
medi. Yetkililer eşkali belirlenen
saldırganın aranmasına başlan-
dığını belirttiler.

KONYA KARAMAN'DA
5 ÖĞRENCİ YARALANDI

Konya'nın Karaman ilçesi-
nde Ticaret Meslek Lisesi öğrenci-
leri arasında görüş ayrılığı nede-
niyle çıkan çatışmada 5 öğrenci
yaralanarak tedavi altına alındı.
Yetkililer olayla ilgili olarak ya-
kalanan 56 öğrencinin 10'unun
ilk sorgudana sonra tutuklandığını,
46 öğrencinin ise tutuklu su o-
larak yargılanacağını bildirdiler.

Gültepe Asayiş Bölük Komutanı yüzbaşının keyfi dayığı,
Adli Tabiblik raporunda şu şekilde tespit edildi: "Her iki dir-
sekte kabuklu ekimozlu sıyrık, sol şakakta ekimoz, bir gün
mutat ışığıla engel olur, bir haftada geçer." (Fotoğraf:
Erkan İLDİZ)

Sarhoş subayın dövdüğü yaşlı adamın
çenesi çıktı

"Oğlum yaşındaki
yüzbaşından dayak yemek
ağırıma gitti"

İSTANBUL (ÖZEL)

DURSUN Kılıçarslan adlı 57 yaşında bir sofor, 31 Mayıs
Cumartesi gecesi hiç bir neden olmadan Gültepe Asayiş
Bölük Komutanı yüzbaşı tarafından karakolda tekme tokat
dövüldü ve hakarete uğradı. Adli Tabiblik rapor alan Dur-
sun Kılıçarslan, yasadışı tutumundan dolayı yüzbaşısı Si-
kilyönetim Komutanlığına şikayet edeceğini açıkladı.

Gültepe Yahyakemal Mahallesi Gümüşhane Sokak 43 nu-
marada oturan Dursun Kılıçarslan olayı şöyle anlattı:
"31 Mayıs Cumartesi akşamı saat 22.00 sıralarında Orhan-
gazi Meydanında bir kahvenin önünde oturmuş mahalle kom-
sularıyla muhabbet ediyorduk. Askeri bir cip yanımıza yaka-
laştı. Cipten inen yüzbaşı sarhoş bir halde, "Kalkın ulan ana-
sını avradım s... komünistleri" diye bağırdı. Kalktık "Yatın
ulan..." diye küffretti. Yattık. Aradılar. Toplam 50-60 kişi
vardık. Çoğumuz esnafık. Aramadın bir şey çıkmadı. Yüz-
başı evlere etrafa bakarak aynı küfürü tekrar tekrar yaptı. So-
nunda dayanamadım, "Sayın yüzbaşım, yapmış olduğunuz
güldü küfürleri şaşım olarak kabul etmiyorum. Temiz bir va-
tadaşım" dedim. "Yüzbaşı, "Atın bu komünisti arabaya" dedi
ve beni Gültepe Polis Karakoluna götürdüler.

"Yüzbaşı karakolda komiserin odasında gücü yettiği kadar
beni dövdü. Üstümü başımı parçaladı. Muhtelif yerlerimden
yaralandım. Acızdım. Karşımdaki bir devlet memuruydu.
Ben bir robot gibi kaldım karşısında. Beni dövmekten yorul-
du, ara verdi. Nerelesin diye sordu bana. Tuncelilyerim dedim.
Gene hırslandı hiddetlendi, "Anasını avradım..." diye döv-
meye devam etti. Dayaktan çenem yerinden çıktı. Daha son-
ra hiç bir tutanak tutmadan beni nezarethaneye attılar. Sa-
bah ezanında polis beni bıraktı. "Gidebilirsin" dedi.

"Şimdiye kadar hiç bir sabıka kaydım yok. Sakin bir in-
sanım. Ne komşularım ne de esnaf arkadaşlarım şimdiye
kadar bir münakaşam dahi olmamıştır. Bana yapılan bu haka-
ret karşısında 3 gündür yemedim içmedim kesildim. Neredey-
se yaşadığıma şüphan olacağım. Oğlum yaşındaki yüzbaş-
dan dayak yemek ağrıma gitti."

Dursun Kılıçarslan'ın Adli Tabiblikte Dr. Şevket Bali tarafın-
dan yapılan muayenesi sonucu "Her iki dirsekte kabuklu
ekimozlu sıyrık, sol şakakta ekimoz, bir gün mutat ışığıla
engel olur, bir haftada geçer" şeklinde rapor verdi.

S.S.K. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE

Kurumumuz Sağlık tesisleri ihtiyacı 7 adet orta boy ile 1 adet bü-
yük boy blok sterilizatör almaktadır.

Bu ihaleye ait dosya Ankara Mithatpaşa cad. No:7'deki Marmele
Dairesi Başkanlığı 2 Nolu. Satınalma Komisyon Başkanlığında görü-
lebilir.

Dosyada mevcut idari, teknik, fenni, özel şartnameye göre hazırla-
nacak olan tekliflerin en geç 18.6.1980 günü mesai saati bitimine kadar
Ankara'da yukarıda yazılı adresdeki Başkanlığın evrak servisine
verilmesi veya aynı gün ve saatte aynı adreste bulunacak şekilde posta
ile gönderilmesi gerekmektedir. Bu saatten sonra verilecekler postada
vaki gecikmeler ve telgrafla yapılacak miracaatlar dikkate alınmayacak-
tır.

Kurum ihaleyi yapmı yapmamakta veya dilediği firmadan dilediği
miktarla almakta serbesttir. (Basın: 15505-635)

MENKUL SATIŞ İLANI BAKIRKÖY BİRİNCİ
İCRA MEMURLUĞUNDAN

980/1019 Tal.

Bir borçtan mahcuz 20.000,00 TL muhammen bedelli 1 adet Natio-
nal marka 61 ekran televizyon, reglatör ve kutulu dolabı ile, 12.000,00
TL muham-bedelli 1 adet Turtan marka beyaz fırın, 15.000,00 TL'lik
Rckomat marka 10,5 ayak soğutucu, 8.600,00 TL'lik 6 M. atlas marka
Sirvan 0.22 numara halı 3000,00 TL'lik aygaz marka gaz sobası, 2000,00
TL'lik Preziz Cvsan Odun sobası, 1800,00 TL arzum dikiz makinası,
2200,00 TL'lik Aygaz büyük tüp 2000,00 TL'lik iki adet ufak aygaz boş
tüp, 10/6/1980 günü saat 12.30-12.50 arasında Bakır

SPOR

Stadlardaki anarşi yeniden hortladı

Galatasaray ile Altay arasındaki Türkiye Kupası finali rövanş karşılaşması 1-0 ev sahibi Galatasaray'ın lehine devam ederken her şey çok güzeldi ama ne olduysa hakem Nihat Özbirgül'ün Altay lehine verdiği o penaltı kararından sonra oldu.

Penaltı kararına itirazlar önce futbolcularından geldi. Az sonra ortanın yatışacağı sanılıyordu ancak tam o sırada tribünlerden sahaya giren iki seyirci hakem Nihat Özbirgül'ü yumrukladı. Özbirgül kendini korumaya çalışırken araya giren futbolcular ve güvenlik kuvvetleri saldırganları hakemden uzaklaştırdılar. Polis saldırganları aldı götürdü ama verilen penaltıyı Altay gole çevirmeye oyalan seki değişti.

Karşılaşma 1-1 sona erip de Altay Türkiye Kupasının sahibi olunca çılgına dönen Galatasaraylı taraftarlar önce kapalı tribünün bankalarını yaktılar daha sonra da Altaylı taraftarların staddan çıkmasını beklediler. Olayın büyümesini ve muhtemel bir çatışmayı önlemek için geniş önlemler alan güvenlik kuvvetleri kalabalık seyirci topluluğu dağılmaya çalıştı ama ateş çakmak zorunda kaldı.

"BEN DE OLSAM YUMRUKLARDIM" Karşılaşmadan sonra basın mensuplarına karşılaşmanın hakemi aleyhinde demec veren Galatasaray Kulübü Başkanı Profesör Doktor Ali Uras, "O seyircinin yumruklardım" dedi. Ali Uras ayrıca Nihat Özbirgül'ün karşılaşmayı alkollü alkollü yönettiğini iddia etti. Bu iddia üzerine Cerrahpaşa Hastanesinde yaptırıldığı alkol muayenesinde "temiz" çıkan hakem Nihat Özbirgül, "Söylediği sözleri, profesörlük ünvanı almış Ali Uras'a hiç yakıştıramadım" şeklinde konuştu.

Olayla ilgili bir açıklama yapan Merkez Hakem Komitesi ise olayları kınayarak, başarısız bir sezon geçiren Galatasaray'ın hakemleri çeşitli şekillerde baskı altına almak istediğini öne sürdü.

—Evet sevdiğim hakem arkadaşım, nasilsin bakalım? —İyi olmasın iyiyim ama senin dediğin gibi hakem değilim.

—Hoppala. O da nereden çıktı canım? Sen hakem kursuna katılıp, sınavı kazanmamış mıydın? —Orası öyle ama işin aşını biz de daha sonra öğrendik.

—Nasıl yani? —Canım bize Tekirdağ'da hentbol hakem kursu açılacağını bildirmişlerdi. —Eee.

—Biz de hallettik gittik. Kursu izledik. Sınava girdik ve başarılı olduk.

—Hatta İstanbul bölgesi size görev verecekti için Tekirdağ bölgesinden sizin evraklarınızı istemiş miydi? —Evet öyleydi. Hakem çıktığımız için İstanbul bölgesi size görev verecekti ama elinde bizim dosyalarımız olmadığını için Tekirdağ bölgesinden istemişti.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

—Yok canım, hakem olmak o kadar kolay değil. Meğer bizim katıldığımız hakem kursu, kursu yöneten Murat Ersin'in kişisel olarak açtığı bir kursmuş. Bu kursun federasyonun haberi yokmuş. Dolayısıyla bizim sınavımızı Merkez Hakem Komitesi geçersiz saydı ve biz de senin sandığın gibi hakem olamadık.

—İyi ya işte. Dosyalarınız geldi, siz de hakem oldunuz.

Hakem Nihat Özbirgül, Altay ile Galatasaray'ın 1-1 berabere kaldığı kupa maçında verdiği penaltının bedelini az daha hayatı ile ödeyecekti...

Yurtta ve dünyada *beşen hafta*

Sakarya, Karadenizspor ve İstanbul İETT Türkiye Voleybol Liginde yükseldi

Bursa Atatürk Spor Sarayında yapılan Türkiye liginde terfi müsabakalarında ilk iki sırayı alan Sakarya Karadenizspor ile İstanbul İETT, gelecek yıl Türkiye deplasmanlı voleybol liginde oynamaya haklı kazandı.

Alman liginde Bayern München şampiyon oldu

Batı Almanya Futbol liginde geçtiğimiz hafta oynanan karşılaşmalarla sona erdi ve Bayern München şampiyon oldu. Bayern'in ardından ilk haftalarını başarılı takımı Hamburger SV ikinci olurken Hertha Berlin de gol averajı ile ikinci lige düştü.

Federasyon Kupasını Beşiktaş Genç Takımı kazandı

Beşiktaş ile Sarıyer Genç takımları arasında oynanan Federasyon Kupası karşılaşmasını rakibini 4-0 mağlup eden Beşiktaş genç takımı kazandı. Beşiktaş genç takımı kupasını karşılaşılmadan sonra Federasyon Başkanı İbrahim İskeçer verdi.

Beşiktaş'ta yönetim değişiyor

Sezonu kötü bir şekilde geride bırakan Beşiktaş Kulübünde Başkan Gazi Akınal'ın ardından yönetim kurulu da istifaya kararınca siyah beyazlı kulüpte kongrenin olağanüstü toplanması istendi. Şimdi 55 milyon liralık borçla pazar günü kongreye gidecek olan Beşiktaş'ta yönetime yine eski kurulan Mehmet Üstüinkaya ile Genel Kapitan Mekki Başak, Akınal yönetimimin kulübün borçlarının artmasına neden olduğunu ifade ederek,

"Sayın Akınal eğer alacaklarına karşılık kulübün gelirlerine temlik koymayı düşünüyorsa biz bu işte uykuya, Akınal Beşiktaş'ta biraz olsun düşünüyorsa kendisinin neden olduğu durumu düzeltmemiz için "temlik" düşüncesinden vazgeçmelidir" şeklinde konuştu.

İSTANBUL

Nottingham Forest, Şampiyon Kulüpler Şampiyonu

İspanya'nın Bernabeu Stadı'nda oynanan Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası finalinde Hamburger SV'yi 1-0 mağlup eden Nottingham Forest Şampiyonu ünvanını ikinci kez kazandı. Karşılaşmanın tek golünü 20. dakikada gelişen bir Nottingham Forest kontratağında ceza sahası dışından çektiği sert şutla Robertson attı.

Ordu Milli Takımımız finale çıktı

Dünya Ordulararası Futbol Grup Eleme Rövanş maçında Hollanda'yı 6-2 yenilgiye uğratan Ordu Milli Takımımız Katar'da yapılacak finalere katılmaya hak kazandı. Milli Takımımızın gollerini Turgut (2), Necdet (2), Coşkun ve Necmettin attılar.

Jr'nin vuruluşu ve Türkiye

Ajanslar Jr'nin vuruluşunun Amerika ve Avrupa'daki yankılarını peşpeşe veriyorlar. Son gelen habere göre, "The New York Post" gazetesine Jr'yi kimin vurduğunu ortaya çıkarmış. Gazeteye göre Dallas'ların kötü adamı Jr'yi vuran ne annessi, ne kardeşi, ne babası, ne karısı, ve ne de baldızı imiş. Gazete özellikle kardeşlerine karşı acımasız bir insan olan Jr'yi vurmuş.

Gazetinin haberi üzerine bir açıklama yapan CBS Şirketi, filmi gelecek mevsim gösterilecek bölümlerinin çekimine ancak haziran ayı sonlarına doğru başlayacağını bildirdi. Diziyi filme alan "Lorimar Productions" in bir sözcüsü Jr'yi yaralayanın Dusty olduğunu Jr'yi canlandıran Larry Hagman tarafından dahi bilinmediğini söyledi.

Jr'nin vuruluşu üzerine bir açıklama yapan CBS Şirketi, filmi gelecek mevsim gösterilecek bölümlerinin çekimine ancak haziran ayı sonlarına doğru başlayacağını bildirdi. Diziyi filme alan "Lorimar Productions" in bir sözcüsü Jr'yi yaralayanın Dusty olduğunu Jr'yi canlandıran Larry Hagman tarafından dahi bilinmediğini söyledi.

Uzun süredir pazar günleri ekrana gelen dizinin filmi Türkiye seyircisi Dallas ailesinin her ferdi için tüm ilişkilerini tanıdı.

Okurken

Burhan Günel'in üst üste birkaç kitabını okudum. Bu arkadaşın çeşitli anlatım biçimleri denediği görüldü. Sözelimi bağışık öyküleri yan yana getiren son yapıtı "Başka Bir Yaz" da bir İstrati tadı var. Daha önce yayımladığı "Aksayan" adlı romanında ise biraz Felicien Marceaux'nun "Bir Tanem" ini anımsadım. O kitabı ben çevirmiştim. Bilmem, Burhan Günel, "Bir Tanem" i okumuş mudur? Her yanıyla süzülmiş, gerçek bir anlatım dememesidir. Burhan Günel daha tam pişmemiş, bazı yönleriyle yetkinleşmemiş bir yazar. Ama kitaptan kitaba bir gelişme içinde. Daha önemlisi hiç yetinmeyen, araştırmacı bir çalışma buluyorum onda.

Sina Akyol'un "Su Tadında" sını da tatlı okudum. Dupduru bir şiir onunki, Küçük ayrıntılardan seçinler, hüznüleri çıkarıyor. Sanırım, yeni çalışmalarında daha da gelişecek. Siyasal ve kavgaçı şiirin söz hazinesinden çıkış yapıyor, ama bu hazineyi bir başka türlü kullanıyor, bir bakıma "depolitize" ediyor. Bu arada retorik parçaları, küçük küçük duyuruk adaları meydana getiriyor. Denizler, köprüler, her şey evcilleşiyor.

Anlatım... Bir başına anlatım diye bir şey var mıdır? Yalnızca anlatan diye bir kimsa var mıdır? Ancak anlatılacak bir şey olan kişinin bir anlatımı olabilir. Bir de anlatılacak yeni bir şeyin anlatımı olabilir. Bütün büyük yapıtlara baktığımızda bunu görüyoruz.

Recep Bilginer'in "Yunus Emre" adlı oyununu da okudum. Bu yapıtı "Yunus Emre Vakfı Büyük Ödülü"nü de kazanmış. Bir oyunun metin haliyle, oynandığı zamanki "akt" hali arasında çok fark oldu.

Okurken

Koleksiyoncu Albert Kahn'ın "Türkiye 1912-23" konulu fotoğrafları, Ankara'da sergilendi

Ankara Fransız Kültür Merkezinde geçtiğimiz pazaritesi günü için bir fotoğraf sergisi açıldı.

Eski bir Fransız maliyecisi olan Albert Kahn'ın özel fotoğraf koleksiyonundan seçilmiş ve 1912-23 Türkiye'sinin toplumsal yaşantısından görüntüler içeren bir renkli fotoğraf sergisi bu.

Albert Kahn, "Yeryüzü Arşivleri" adı altında bir kuruluşun oluşturulmasına katkıda bulunmuş. Bu kuruluşun amacını şöyle açıklıyor Kahn: "Stereoskopik fotoğraf, projeksiyon, özellikle de sinema. İşte ortadan kalkması bir sorunu olan çeşitli insan etkinliklerini, değişik yaşama biçimlerini saptamak için kullanılmayı amaçladığımız araçlar."

Albert Kahn, ölüm tarihi olan 1930'a dek, bu amaçla fotoğraflarını dünyanın çeşitli yerlerine göndermiş ve araştırma gezileri düzenlemiştir. Kahn, insan gerçekliğini tanıyarak uluslararası dayanışmaya yardımcı olması, insanlığın mutlu geleceğine katkıda bulunmayı amaçlamış bu çalışmasıyla.

Ankara Fransız Kültür Merkezi sergi salonunda sergi süresince Albert Kahn'ın kameralarından Sauvageot tarafından 1922-23'te çekilmiş bir film gösterileceği de bildiriliyor. Bu film Mudanya Mütekerresinden sonra Türkiye'deki gincel yaşamı konu alıyor. Filmde Lozan Konferansına hareket eden Türk delegasyonu, yeni halifenin görev başına gelmesi töreni, Türk ordularının Çorlu'ya girişi, Edirne'den Yunan göçmenlerinin hareketi, vb. çeşitli tarihsel olgular izlenebilecek.

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

Okurken

SADUN ATIĞ VEFAT ETTİ

Türk biniciliğinin simgesi ve Türkiye Jokey Kulübü Başkanı Sadun Atığ 30 Mayıs Cuma günü vefat etti. Cenazesi pazar günü kaldırılan Sadun Atığ için bir bildiri yayınlayan Türkiye Spor Yazarları Derneği mensupları, Sadun Atığ'ın Türk biniciliği yaptığı hizmetlere unutulmazlar arasında yer aldığını inandıklarını ifade etti.

HABER YORUM. MAGAZİN

Dizinin "Kurtlar" adlı bölümü yayınlanacak. Kar bastırılmış kuşlar ve diğer hayvanlar aç kalmıştır. Timmy kuşları doğurmak için ağaçlara özel yemlikler koyar. Karla birlikte kurtlar da ortaya çıkar.

ANADOLU'YA Tarım ilaçlarının tehlikesi

Anadolu'ya programının bu bölümünde son yıllarda yanlış kullanılması yüzünden ölümlere ve zehirlenmelere yol açan tarımsal mücadele ilaçları konu ediliyor. Tarım ilaçlarının kullanımında dikkat edilecek kuralları ve alınacak tıbbi tedbirleri programa konularak katılan Ziraat Mücadele ve Karantina Bölge Başkanı Murat Temel Yerli ile Bursa Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Doçent Doktor Gürayten Özyurt anlatacaklar.

Turizm Dedikleri

Ayhan Karapars ile Levent Ersin'in birlikte hazırladıkları kısa oyunun ikinci bölümü yayınlanacak. Bu bölümde bazı turistik tesislerde rastlanabilen hatalı davranışlar hıcvetiliyor. Oyuncular: Serpil İnanc, Hale Karadağ, İhsan Sanıver, Şener Kökkaya, Metin Coşkun

MEHMET SEYDA/Roman ÜSÜTÜKLER 65

"İstikamet, karşıdaki görünmez nurlu ufuklar! Mars, mars!"

Ve işte, cebinden, çocukluğundaki hırsız polis oyunlarından kalma kemik diğdığını çıkarıp, keskince öttürüp, sert ve mertçe "Eller yukarı!" diye bağırması bu ana rastlar ki, tarihlere geçecek kritik bir andır.

Hasekilerle cariyeler hemen ellerini yukarı kaldırdılar. "Teslimiz, teslimiz!" Düşman askerleri gibi sıra sıra teslim oldular. "Tam siper! Yaadt!" Tam siper yattılar.

"Aaac!" Açtılar. "Kaak!" Kalktılar. "İstikamet, karşıdaki görünmez nurlu ufuklar! Mars mars!" Koştular.

Genci ve yaşlısı, tombulu ve siskası birbirlerini çigneyerek, ezerek koşmaktalar iken, bunları arasında "Valide Sultan" gözünden gözünü, uçkuruşuna bağlı kesesinden haremın anahtarlarını düşürmekle, düşüp geri dönmekle, geri dönüp karşısında Sorumlu Pehlivan'ı bulmakla, kendisine soru sorup danıştı ki:

"Mars marsı verdigin bu nazeninler daha kosacak mıdır? Karında bebek var ise, bebek düşecek midir? Solukları şimdiden tükenen şışmanlar, dermandan kesilecek ölecek midir?"

Şanı ve şöreti cihani tutmuş olan Sorumlu Pehlivan dahi kocakarının bu sözlerini aldırmaçlık gösterip, onu orada yok sayıp, bu sefer de koynundan bir büyülecik çıkartıp, hemen yere çömelip, karşılık ayak izlerini inceleyip, en sonunda ahırın yolunu bulmuştu. Acınası yitirilmiş eşeklerin yemeden bıraktığı sapsarı samanların köşede bir yığıntı

halinde kabardığı ve altınları çıkarmadan, kısıkların aşmadan, söyleveleri çekmeden önce ferteği çektiklerini bir tamam tespit etmişti. Ahırın içi karmakarıştı. Genel görünüm yürekler acıydı.

Dörder naldan o iki naldın gidişatına bakılınca, eşeklerin gizli bir kapıdan kaçtıkları, ya da "silah tehdidi altında" kaçırıldıkları hemen gözde çarpmakta ve anlaşılmağa idi. Şimdi sorun büsbütün çatallaşmış ve çetrefilleşmişti. Yani, babaları da su katılmamış birer eşek olduğuna göre, bir eşeğin oğlu olan bu eşekler aya (acaba) gangsterlerce mi kaçırılmıştı, yoksa hep aynı ahırda pineklemelemler canları sıkıldığı için mi basp gitmişti?

(NOT: Leydi Gönülalma kılığında Hırtçoğlan aramaları ve taramaları girişimi bir sırada, Sorumlu Pehlivan kılığında Leydi Gönülalma'nın başına küçük bir kaza gelmişti. Onca kırıtma ve kırıştırmalardan huylanmış Yavaş Han, Başkomutan Tahsin Ağa'ya bir ısmar çakınca, Tahsin Ağa bir sözde neden yaratarak Leydi Gönülalma'yı dikensiz gül bahçesine götürmüş, ona hem çöcekler koltaklımsı ve hem de kendisiyle özel olarak görüşmüş, gönlü alınan Leydi Gönülalma bu görüşmelerden zor adımlar atarak dönmüş, daha sonraki görüşmelerde dahi azıcık zorlama olmuştu.

Gecesinde, Hırtçoğlan'a sarılıp bir süre hıçkarmış, "Canım çok yandı..." diye sızlanmıştı. Sorumlu Pehlivan ise, "Sevgilim, sen yığıt kuzun. Acılarına dayanırsın!" deyip, onu yatıştırıp avutmuştu.

"Patron, sen o Serdar-ı Ekrem Tahsin Ağa dedikleri adam ne yapıda bir adam, biliyor musun?" Hırtçoğlan:

"Onu bilmiyorum, ama ahırın yolunu araştırırken birkaç askeriyile de ben karşılaşmışım!" yanıtı ile konuyu geçiştirmişti. "Şimdi biraz beni güdüyem. Yavaş Han'a ilk sözlü raporumu vereyim!"

Han, çadının ortasında dikilmiş, dört gözle onu bekliyordu.

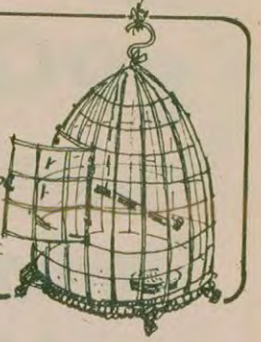
"Allah inandırırın, ne gördünüz, ne buldunuz Pehlivan?" diye sordu.

Sorumlu Pehlivan, Han'ın konuşma biçiminden esinlenerek:

"Allah inandırırın, bu eşeköğlü eşekler yaşantılarında ilk olarak eşekliklerinden bıkışmışlardır, dedim."

"Hayır, bıkışmış olamazlar!" "Ben bıkışmışlardı diyorsam bıkışmışlardır. Ve Allah inandırırın!"

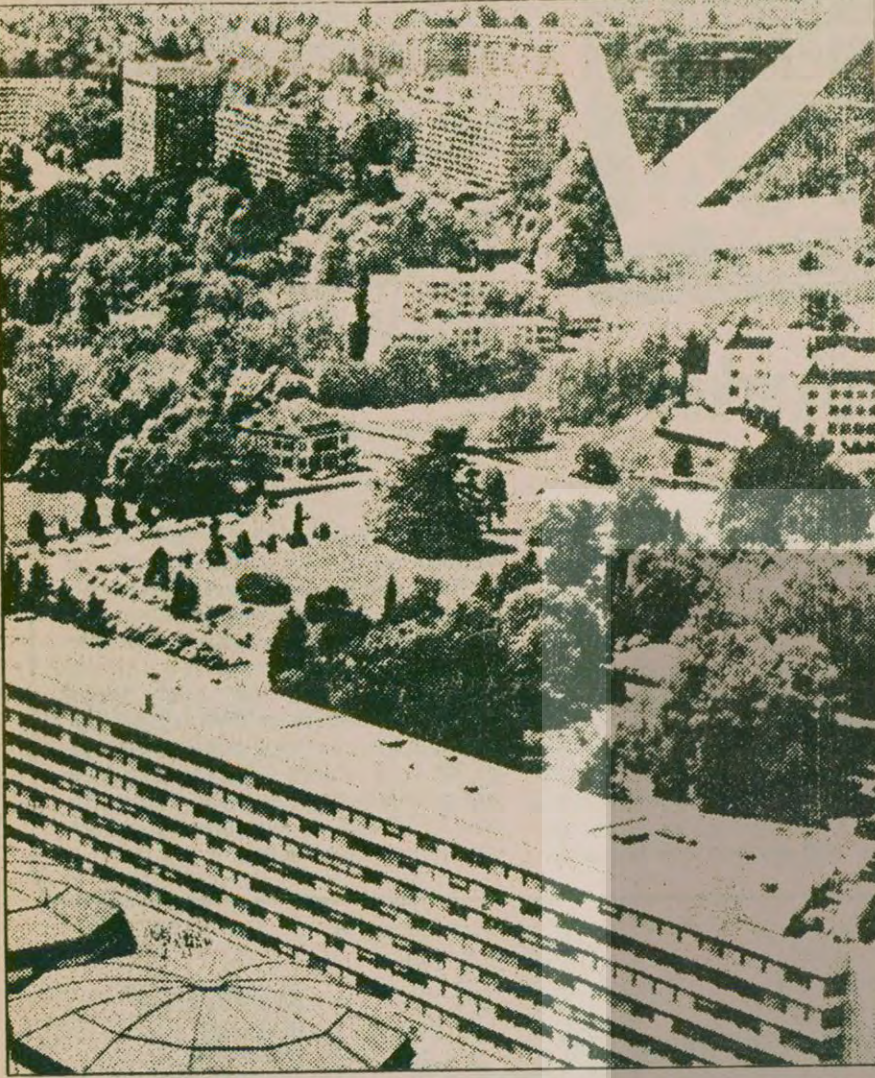
(DEVAM EDECEK)

Afganistan'ın işgali, Sovyet yetkilileri içinde de şaşkınlığa yol açtı

● Beria, Kruşçev tarafından "emperyalizmin ajanı" olmak iddiasıyla kurşuna dizildi. Bu suçlama KGB ajanlarına çok şaşırtmıştı.

● Sokaktaki adam, Moskova Olimpiyatlarının yoklukları artacağına inanıyor.

Ilya Dzhirkvelov, Sovyetlerin İsviçre'nin Cenevre kentindeki Birleşmiş Milletler misyonunun Avrupa'da önemli bir casusluk merkezi olduğunu söylüyor. Fotoğrafta Cenevre'deki büyük bahçeli Sovyet misyonu (okla gösterilen)

Dünyanın en yaygın casusluk örgütü KGB'nin Moskova'daki karargahı. (karşıdaki bina).

SSCB Devlet Başkanı Brejnev, saldırgan ordusunun generalleriyle.

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İSAN ayında İngiltere'ye sığınan 46 yıllık KGB ajanı Ilya Dzhirkvelov'un, Moskova'nın Afrika'daki faaliyetleriyle ilgili olarak "The Times" muhabeirine anlattıklarını dünki yazımızda aktarmıştık. Bugün de Sovyet ajanının İsviçre'deki Dünya Sağlık Örgütü'ndeki faaliyetleri, Afganistan'ın işgali, Olimpiyatlar ve KGB konularında İngiliz gazetesine anlattıklarına yer vereceğiz.

Afganistan işgalinin şaşkınlığı

CENEVRE'nin muazzam bir uluslararası casusluk merkezi olduğunu söyleyen Ilya'ya, Sağlık Örgütü'ndeki Sovyet amiri, çalışmasının Birleşmiş Milletlere yaptığı katkıyla değil, KGB'ye sağlayacağı bilgilerle ölçüleceğini hatırlatıyor.

Ne var ki Ilya, Sovyet birliklerinin Afganistan'ı işgaliyle çok güç bir durumda kalıyor. Ilya'ya olayı Sovyetlerin anlattığı biçimde Batılı meslektaşlarına, aktarma ve onların tepkilerini Moskova'ya ulaştırma görevi verildi.

Ancak hiç bir yabancı diplomat olayın Sovyet yorumuna inanmıyor. Dahası resmi Sovyet açıklamasına, Ilya ve arkadaşları da inanmıyor. Ilya şöyle diyor:

"Kendi aramızda Afganistan meselesini tartıştırmızda, Kremlin yönetiminin neden böyle anlamız ve mantıksız bir adım atma gereğini duyduğunu anlayamıyorduk. Bunun tam delice bir davranış olduğunu düşündük. Petrol ve gaz kaynaklarını ele geçirmek gibi ekonomik bir neden ve Tahran'ı denetim altına almak gibi siyasi bir yarar sağlanmaydı anlayabiliriz. Fakat neden Afganistan? Sovyetler Birliği'nde yeterince dağ var."

Sovyetlerin dağ savaşına hazır olmadığını ileri siren Ilya, Sovyet birliklerinin asla kazanamayacakları bir savaşta battıkları belirtiyor. Bu yüzden, o ve Cenevre'deki diğer Sovyet meslektaşları, Afganistan'ın işgalini Sovyet liderlerinin ABD Başkanı ve dünya kamuoyunu hor görmelerinin bir kanıtı olarak değerlendirmişler.

Olimpiyatlar ve Sovyet halkı

EN temel yiyecek maddelerinin bile "uzak bir anı" olarak görüldüğü Moskova'da sokaktaki adama olimpiyat oyunları bir şaka gibi geliyormuş. Ilya, "Rusların çoğu oyunlar bittiği ve ziyaretçiler geri döndüğünde, zaten aç olan kaynakların yabancı turistlere ve sporculara aktarılması yüzünden Sovyet tüketicileri için mağazalarda daha az mal bulunacağından çekiniyor" diyor.

Ilya'ya göre Kremlin yöneticileri, halktan öylesine tecrit olmuş ve dıştaki ajanlarından dünya hakkında öylesine çarpıtılmış bilgiler almaktadırlar ki, dünya kamuoyunun muhalefetinin ve içerde ekonomik durumun kötüye gitmesinin kendilerine bir zarar vermeyeceğini düşünmektedirler.

Sovyet halkı Batılı radyoları dinliyor

İLYA, Sovyet basın-yayın organlarına artık hiç güvenmeyen Sovyet halkının Batılı radyolarla yönedildiğini belirtiyor. Ilya'ya göre Sovyetler Birliği'nde siyasetle ilgilenen insanların yüzde 99'u, hatta Sovyet liderlerinin bizzat kendileri BBC veya Amerika'nın Sesi Radyosunu dinlemektedirler. Eski ajan şöyle diyor:

"Genellikle haberleri kendi muhabeirlerimizden değil BBC'den izlerdik. Bizim muhabeirlerimiz bir haber geçtikleri zaman da gerçekten ne olup bittiğini öğrenmek için Reuter ajansının haberleriyle karşılaştırırdık."

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ'NÜN SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEKİ SİYASİ TUTUKLULARLA İLGİLİ RAPORU

Sanki Çarlık Rusya'sı tekrar yaşanıyor

SSCB'de islah edici çalışma yaptırılan kurumlara ilgili yasa 1970'lere doğru çıktı. Ne var ki İçişleri Bakanlığı çıkardığı kurullarla yönetmelikle de siyasi tutuklular aleyhine dolduruyor. Örneğin, yasa tutukluların tecrit hücrelerinde ceza olarak en fazla 15 gün tutulabileceğini belirtiyor. İçişleri Bakanlığının kurulları ise bu 15 günlük cezadan peşpeşe uygulanabileceğini getiriyor. Yasa zoraki çalışmada belli bir norma ulaşmayı gerekli görmezken, Bakanlık kurulları buna belli sınırlar getiriyor. Kısacası SSCB, İçişleri Bakanlığının kurulları tutuklulara daha fazla zorluklar getiriyor.

Ayrıca, "Tutuklulara gerekli tıbbi muamele yapılmıyor. Tutukluların mektuplarına el konuyor. Siyasi tutuklular ya idareci adamı olan diğer bazı tutuklularca ya da gardiyanlar ve yetkililerce dövülüyor. Hatta bazan ölünceye kadar."

"Sovyet kanunları hapishaneleri, çalışma kamplarına göre daha sıkı yerler olarak görüyor. Arzalarındaki temel fark, hapishanelerde tutukluların hücrelerde, çalışma kamplarında ise barakalarda kalmalarıdır. Ayrıca hapishaneler tutuklulara verilen yiyecek miktarı, mektup, ziyaret, paket hakları açısından daha sınırlıdır."

İç siyasetin de siyasi tutukluları büyük sıkıntılara düşürüyor. Uluslararası Af Örgütü'nün raporunda bu konuda şöyle deniliyor: "Birçok siyasi tutuklu siyasetine geldiğinde beş parasızdır ve iş bulamaz. Parasızlıktan tutuklular siyasetindeki ilk haftalarında ya milis karakollarında ya da sokakta yatarlar. Bu duruma düşen tutuklular arasında P.Kampov ve V.Gandzyuk (Her ikisi de Tomsk bölgesinde, 1976) vardır. Bazı tutuklular bir yer bulsalarda çoğu zaman bir otel odasında bir odayı paylaşmak şeklindedir."

Tutukluların barındırılması

SSCB'de bir kimse düşüncelerinden dolayı tutuklandığında sıkıntılar daha hapishaneye götürülürken başlar. Götürecek yer yakınsa tutuklular tıka basa dolu cezaevi araçlarıyla taşınır. Bu araçlar öylesine havasızdır ki Kazan'da, 1979 Nisanında uzun süre güneş altında bırakılan bir araçta 17 tutuklu havasızlıktan ölmüştür.

Üç gün üç gece süren tren yolculukları ise daha beter. Trenlerde açık ve susuzluk, bunun yanı sıra havasızlık Çarlık Rusyasının günlerini anımsatmaktadır. Bir "samizdat" 1972 Temmuzunda aralarında siyasetlerin de bulunduğu yüzlerce tutuklunun Mordovia'dan kuzeye taşınmasını şöyle

anlatıyor: (Tren gece yol almış, gündüz ise güneş altında bırakılmıştır.)

"Kompartmentında 15 kişi vardı. Herkes ter içindeydi. Yiyecekler bozulmuştu. İki gün tutuklular helaya götürmediler. İnsanlar koridorları kullandı... Pencereleer iyice kapatılmıştı. Ancak varacağımız yere yakın pencereleeri biraz açtılar. Bu da bir iş yaramadı. İnsanlar yerde çirçiplak yatıyordu. Pislik, Koku, Havasızlık, Yolculuk sırasındaki birisi öldü. Bu korkunç bir işkenceydi."

Başka birisi de şunları anlatıyor:

"Bir damla su, bir nefes temiz hava gibi en ufak tavizler bile, tren kalabak bölgeleri geçerken toplu olarak bağırarak elde ediliyordu. Bazı tutuklular kendilerinden geçti. Nikolai Nikolayenko trende hastaneye kaldırıldı."

Sovyet hapishanelerinin durumu ise başka bir Ortaçağ tablosu. Bunun tipik bir örneği siyasi tutukluların 1978'e kadar kaldıkları bilinen Vladimir hapishanesidir. Burada tutukluların kaldığı hücreler 2 ile 6 bazan da 10 kişilikti. Her bir tutuklu için 2,5 metrekaare ayrılmıştı ama çoğu kez bu kural bile çiğnenir. Her bir hücrenin kapısında gözletme deliği vardı. Hücrelerin pencereleri demir pancurlarla kaplıdır. Her hücrede gece gündüz 40 veya 100 wattlık bir ampul yanar. Bazı hücrelerde akar su ve tuvalet bulunur. Bazılarında ise sadece bir kova vardır. Yerler betonudur.

Çalışma kamplarında da yaşam çok zor. Uluslararası Af Örgütü'nün bildiği kampların birçoğu kış aylarının çok soğuk geçtiği yerlerde bulunmaktadır. Ne var ki yetkililer kışın bile tutukluların bir battaniyeden fazla örtü kullanmalarına izin vermezler. Aynı şey giysiler için de geçerlidir. Bütün tutuklular yıkanmak zorunda. Tutukluların iç çamaşırları da siyahtır. Bazı "tehlikeli" tutuklulara şerit desenli giysiler verilir. Tutuklular kışın bunların üstüne başka bir giysi giydiklerinden ya da yazın üstlerindeki çikardıklarından dolayı cezaya çarptırılırlar.

Açlık
SSCB'de siyasi tutukluların başka bir mesele de açlıktır. Vladimir hapishanesinde ve Perm kamplarında kalmış olan V.Bukovskiy, hapishanelerdeki açlık duygusunu şöyle anlatıyor: "Hapishanedeki açlığın ne kadar ızdırıp verici olduğunu söy-

leyemem. Bu insanın içini kemiren bir açlıktan çok, iflah olmaz bir yetersiz beslenme sürecidir. İçten içe sızlayan dış ağrısı gibi. Artık bunun açlık olduğunun farkına bile varmıyorsunuz. Ancak birkaç ay sonra tahta bir sıraya oturduğunuzda canınızın acıdığını anlıyorsunuz. Geceleeri birkaç kez kalkıyor ve yatığı alt üst ediyor yine de canınızın acıdığını görüyorsunuz. Ancak o zaman kemiklerinizin dışarıya fırlamış olduğunu farkına varıyorsunuz. Fakat artık umursamıyorsunuz. Yine de sabahları ranızdan hızla kalkarsanız başınız dönüyor."

Öte yandan Ukraynalı gazeteci V.Marchenko 1976'da Perm kampında açlığı gidermek için ağaç tomurcuyla yediğini, gardiyanların ise buna engel olduklarını anlatıyor.

SSCB'de siyasi tutuklular sürekli yetersiz beslenmelerine rağmen açlık grevleri de yapıyorlar.

Uluslararası Af Örgütü bu açlık grevlerini kırmak için türlü yöntemlere başvurduğunu belirtiyor. Açlık grevi yapan siyasi tutukluların dövüldüklerine, ceza hücrelerine konulduklarına, aç çalışmaya zorlandıklarına ya da adi suçlularla birarada bırakıldıklarına dair çok sayıda kanıt var.

(Devam edecek)

Batı'da bir çalışma kampı.

Yabancı radyoların artan etkisi karşısında, geçtiğimiz yıl Parti Merkez Komitesinin talimatıyla Pravda'da bu konuda bir yazı çıkmış ve haberlerde "daha ikna edici olmak" gerektiği belirtilmiş. Bu arada işleri biraz canlandırmak amacıyla TASS'ın eski müdürü Leonid Zamyatin başkanlığında bir komite kurulmuş.

Bütün bu çabalara rağmen Ilya, Sovyet haber mekanizmasının yanlış bilgilerle dolu olduğuna inanıyor. "The Times" a verdiği demeçte Ilya Dzhirkvelov son olarak şunu aktarıyor: "Robert Mugabe, demokratik Zimbabve'nin Başkanı seçildiği zaman hem TASS hem de KGB de birçok insan kıpkırmızı oldu. Oysa Moskova İngiliz emperyalistlerinin seçimlere asla izin vermeyeceğine ısrar ediyordu."

KGB hakkında kuşkular
B arada KGB'den söz ederken KGB içinde öteden beri bazı anlaşmazlıklar olduğunu, karşı görüşlerin bastırıldığını söyleyen Ilya buna rağmen Stalin'in ölümünün ve gizli servisin başı Beria'nın tutuklanmasının bir dönüm noktası olduğunu vurguluyor.

Ilya'nın anlattıklarına göre Stalin'in ölümünden sonra Partinin Siyasi Bürosunda Beria'nın gizli servise dayanarak iktidarı ele geçmesinden korkanlar, Beria'ya bir komplo düzenliyorlar. Stalin'in yakın çalışma arkadaşı olan Beria, Bakanlar Kurulu ve Parti Merkez Komitesinin ortak bir toplantısında tutuklanıyor. Bu arada KGB'nin karşı darbe yapmasını önlemek amacıyla Moskova sokaklarına tanklar getiriliyor. Böylece KGB tarafından tutuklanıyor. Beria ise kısa bir "yargılamadan" sonra kurşuna diziliyor.

Ilya, KGB karargahında Beria hakkında sıralanan suçlamaları diğer KGB mensuplarıyla birlikte nasıl dinlediklerini anlatıyor. Beria, "uluslararası emperyalizmin ajanı" olmakla suçlanıyor. Bu suçlama KGB mensuplarına çok şaşırtıyor. Hele Beria'nın Batılı istihbarat örgütlerine satılmış olmak iddiasıyla kurşuna dizilmesini kimsenin kafası almıyor.

(DEVAM EDECEK)

Ilya Dzhirkvelov: "Stalin, Sovyet devletine büyük hizmetler yapmıştır"

Ilya'nın anlattığına göre 1956'da Kruşçev Stalin'i mahkum eden gizli konuşmasını yaptığında, Gürcistan'ın başkenti Tiflis'te kitle gösterileri yapıyor. Göstericiler "Stalin'in ölümü" nedeniyle gözü kırıyor. Panighe kapılan yetkililer Gürcistan'a askeri birlik gönderiyor. Askerlerin açtığı ateş sonucu birçok kişi ölüyor. Daha sonra olayı soruşturmaya giden ve aralarında Ilya'nın da bulunduğu KGB heyeti, 400 kişiyi tutukluyor. Ancak gösteriler kendiliğinden patlak verdiğinden elebaşlar bulunamıyor.

Ilya'nın kendisi gibi Gürcü olan Stalin hakkındaki görüşleri esas olarak olumlu. Hem de Karadeniz donanmasının da siyasi komiser olan babasının 1930'lardaki "bir siyasi temizlik" kampanyasının kurbanı olmasına rağmen.

Ilya, Stalin'e hayranlık duyduğunu ifade ederken Kruşçev'in önderliğini ciddiye almıyor. Kruşçev'in "bir nefeslik temiz hava" getirdiğini kabul etmekte birlikte, Stalin'in güçlü bir önder olduğunu söylüyor. Ilya, Kruşçev ve Brejnev'in kendilerini şanlandırmalarını ise, soluk ve gülünç taklitler olarak görüyor.

Sovyet ajanı, Stalin'in Sovyet devletine "büyük bir hizmet yaptığını" kabul ediyor. Stalin'in ölümünü, "Sovyet iktidarına uzun yıllar sadakatla hizmet etmiş olanların sonunun başlangıcı" olarak nitelendiriyor. Kafasından şu düşünceler geçiyor: "Stalin'i bir tanrı sanıyorduk. Haydut dediler. Böyle düşündük; Öyleyse Kruşçev'e neden güvenelim? Belki o da bir haydut çıkacak."

Ilya kişisel özgürlük ve düşünce serbestisi in bulunduğu güçlü bir merkez otoriteye sahip bir Rusya istiyor. Tıpkı 1920'lerin Sovyetler Birliği gibi. Ilya kendisi gibi düşünenlerin çoğuluğuna da işaret ediyor.

19.15	ANADOLU'YA
19.50	UYKUDAN ÖNCE
17.00	HABERLER
20.00	HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
20.50	TURİZM DEDİKLERİ
18.00	HABERLER
21.05	CHARLIE'NİN MELEKLERİ
18.05	SINAVA DOĞRU
22.00	KLASİK MÜZİK
18.50	LASSİE
23.00	HABERLER